№ 13. Treschdeen, 27. Merzâ. 1885.

Sludinajumus nem preti:
Jelgawâ pee Lankowska un Likopa kgeem, Katolu eelâ № 5, Höpkera namâ, un Rihgâ pee Richtera un beedra kgeem (sludinajumu ekspedizijâ no Rudolfa Mosse), Leelajâ Muhku eelâ № 13, pretim Doma basnizai.

Makfa par sludinajumeem:
8 kap. par sihku rakstu rindinu; pahrtulkoschana if sweschahm walodahm par brihwu.

Latweeschu Awises.

Isnahk weenreis nedelâ.
Makfa, Jelgawâ sanemot: par gadu — 1 rubl.
Makfa, pahr pastu peesuhtot: par gadu — 1 rubl. 50 kap.
Ekspedizija: Jelgawâ, Ferd. Besthorna kga grahmatu bodê.
Redakzijas adrese: Jelgawâ, Ferd. Besthorna kga grahmatu bodê.

„Latw. Aw." war apstelleht:
Jelgawâ: Ferd. Besthorna kga grahmatu bodê, Paleisas eelâ № 2, „Latw. Aw." ekspedizijâ. — Bauskâ: Steina kga apteeki. — Kuldigâ: Ferd. Besthorna kga grahmatu bodê. — Rihgâ: D. Minus kga kantorî, Kop eelâ № 5. — Eelschun ahrsemê: Rudolfa Mosses kga wisâs ekspedizijâs.

64. gada-gahjums.

„Latw. Aw." war apstelleht:
Walmeerâ: Trey kga grahmatu bodê. — Walkâ: M. Rudolffa kga grahmatu bodê. — Pehterburgâ, pee Pehterburgas zeen. Latw. draudses mahzitaja. — Bes tam: pee zeen. mahzitajeem — tiklab Widsemê, kâ ari Kurzemê.

Politisks pahrskats.

Pasaule un zilwezes wehsture nekad nestahw klusu, bet bes apstahschanahs, tâ dabâ, kâ ari tautu un walstju sadsihwê, muhschigi aug un wihst, dihgst un gatawojahs, sehj un plauj. Bet ne wisôs laikôs tahs pahrgrosischanahs ari war redseht. Dasch'reis tâ isleekahs, it kâ wiss stahwetu klusu un ne buht nepahrgrositos, — un tad atkal peepeeschi wiss paleek zitadi, ka isbrihnijees prasa, kâ tas war buht, ka tas, kas wakar wehl bija, schodeen pawisam sawads parahdahs muhsu azihm. Weenâ naktî stipra rudens salna pukehm lapas nolaupijusi un sneega dekis semi nobaltojis, jeb silts pawasaras leetus mums peepeschi rahda pehz mehnescheem ilgas gaidischanas peleko, nomiruscho dabu atkal jaunâ, salâ uswalkâ un nepahrwaramâ dsihwibas spehkâ, wisur dihgstot un pumpurojot, augot un sakojot. — Tahdas pahrsteigschanas nu ari redsejahm un peedsihwojahm us politikas lauka beidsamajâs nedelâs, — ja, beidsamajâs deenâs. Wisur, kur ween azis usmet, zits, jauns skats. — Wehl naw gads pagahjis, kur Gladstons domajahs, kungs buht wisâ austrumâ, — un ne ween austrumu, ari Franziju jau zereja, esam sew kabatâ; Anglija, tâ winsch to leetu iskrahsoja, war us pasaules juhrahm dariht un grositees, kâ ween tik grib, un wiseem waijaga tâ danzot, kâ schi uswelpj. — Franzija sapnoja no nahkoscheem atreebschanahs karem pret Wahziju, un domajahs, tikai tâ pajokotees ar wezo Kihneeti; wina gribeja tam atraut treknu kumosu, un smehjahs pahr to swehtdeenas gihmi, kuru garbists pee tam rahditu. Ka winsch to waretu aiskaweht, ja — ka tikai waj prowetu, no tam atgainatees, to Franzija tureja par pagalam ne-eespehjamu leetu. Mihlestibas nodeewoschanahs, ar ko Gladstons to pazeenaja, winai labpraht patikahs, un tamdeht tai nebija neka tam preti, kad Angli Egiptê bischkin paplati ispuschinajahs. — Ka Italija jebkad waretu eedomatees, rihkotees, pee tam neweens zilweks nebija domajis, — wina jau peedereja Wahzu-Austrijas sabeedribai. — Ka Kreewijai waj no kahdas puses wareja kara mahkoni usnahkt, tahdas eedomas buhtu turetas par trakulibu. — Un Wahzijâ brihwprahtigâ Schihdu partija bija tâ uspuhtusees ar wisahm sawahm awisehm, ka tihri waj bija jadomâ, ka wisa Wahzu tauta jau tàpat spreesch, un Bismarks nu wairs neka newarehs isdariht. — Un schodeen? — Kâ tahs leetas stahw schodeen? — Anglija ir kâ is sapneem atmodusees. Mas mehneschôs winai bija ja-atsihst, us kuren zaur Gladstonu tika aiswadita; winai bija ja-atsihst, ka tee laiki pahrgahjuschi, kur sweschâs pasaules dalâs wareja nemt, kas tai patika, kur wisa andele us pasaules juhrahm bija winas rokâ, kur tikai winas un neweenas zitas walsts gribeschana ko geldeja ais Eiropas robeschahm. No pusplikeem meschoneem Anglijas kara flawa ir apklahta ar putekleem. Tiziba, ka wina ir nepahrwarama, zaur ko ta nekristigahs tautas wirs wisas pasaules tureja lauschnôs, isputeja kâ pelawas wehjâ; draudsibu ar Franziju ta isjokoja; preeksch Wahzijas winai waijadseja semotees un zaur sawa ministera muti isskaidrot, ka tai sawi augstprahtigee pagehrejumi wisi janem atpakal, — un ar Kreewiju ta tik pamatigi samaitajusees, ka wisa pasaule tikai no tam ween dseed, ka karsch buhs starp schihm abahm walstihm, un ka wina, tâ sakot, kaklu pahr galwu rihkojahs un wisus sawus laudis un kara kugus wahk kopâ no malu malahm un pasaules galu galeem. Ihsi sakot: Anglijas leelwalsts atrodahs leelâs spailês, warenâs breesmâs. Wina karajahs wehl tikai kâ mata galâ. Kad tagad teescham winai ar Kreewiju karsch iszeltos, kassin, ko pasaule tad wehl nepeedsihwotu. — Pastarpam Franzija, wadita no gudra un apdomiga ministeru presidenta (Ferrija), atmetusi sawu weltigo, leeko eenaidu pret Wahziju, atsazijusees no Anglijas pahtagas draudsibas un Eiropas leetâs peeslehjusees Bismarka meera politikai; bet if senaka laika winai wehl ir weens mantojums, kas tai dara daudz gruhtibu un puhlinu: strihdinsch ar Kihnu, Tonkinas dehl. Kâ jau gadu atpakal sazijahm: Tonkina ir Franzijai kâ kluzis pee kahjahm. Kad Frantschi tuhlit ar leelakeem kara pulkeem un wisâ drihsumâ buhtu speeduschees wezajam Kihneetim us ahdas, pirms winsch no pirmajahm isbailehm dabuja atgeibt, tad wini droschi ar to buhtu tapuschi gatawi; bet kad garbists manija, ka pretineeku bija daudz par mas, un kad winam bija laimejees, sawus saldatus eeradinaht, palikt stahwam, un pat pahris reisu wirsroku dabuht pret Frantscheem, tad tam brihnum sahka duhscha pee-augt; winsch wairs nebija meerâ ar atgainaschanos ween, bet sahka Frantscheem mahktees wirsû, — un tâ tad tas nahzees, ka winsch tagad pilnigi dabujis pahrswaru. Tagad Frantscheem zita neka wairak ne-atleekahs, kâ to dariht, ko wineem tuhlit waijadseja dariht, proti 10 reis tik daudz kara spehka suhtiht us Tonkinu. Daudz naudas, daudz laika, daudz zilweku dsihwibu isschkehrdehts, — un kas toreis weegli buhtu bijis dabujams, tagad scheem nahksees toti gruhti. Bet kas wehl wahrigaki ir: saudejumi Tonkinâ war palikt par indewu preeksch Franzijas eekschkigahm buhschanahm. Frantschi nu jau ir tahdi ehrmu gaili, ka teem preeksch katras leelas waj masas nelaimes waijaga sawa grehku ahscha, sawa wainigâ. Tagad winu grehku aunelis ir — Ferris. Pehz tam, kur parlaments leelâ pulkâ winam sawu ustizibu pahris deenu eepreeksch bija issazijis, peepeschi wehjsch sahka puhst pawisam no otras puses, kâ pehz beidsamahm sinahm if Tonkinas redsams, un speeda winu leelâ pulkâ, no sawa amata atsazitees. Tâ tad atkal reis waldibas pahrkrawaschana! Bet ko tas Franzijâ nosihmê, to nekad eepreeksch newar sinaht. — Ne masaka pahrgrosischanahs ir Wahzijâ. Tamdehl ka Wahzu brihwprahtigâ Schihdu partija par daudz traki ahkstijahs, Wahzu tautai peepeschi atwehrahs azis; wina atsina, ko schi partija grib, un kas winai sagaidams no Bismarka; wina atsina, ka schi partija, kâ Eischens Richters, Bambergers, Dirischlê un ari Windhorsts, tikai us tam ween iseet, wisas labdaribas un wisus turpinajoschus solus aiskaweht un sapostiht, ko Bismarks un waldiba grib eegrosiht, scheem wisur mesdami sprungulus pa kahjahm, un ka wineem naw sirds ne preeksch nabaga wihra, nei ari preeksch ta, kas wisai walstij nahk par labu, — bet ka tee gahdâ tikai preeksch sewis ween. Pehz tam, kad tas reis bija atsihts, wiss pilnigi pahrgrosijahs: Richtera brihwprahtigâ un Windhorsta zentruma partija isbira reis' no reisas zauri, waldibai palika wirsroka, un nu tapa mas nedelu laikâ likums pehz likuma, nabageem un strahdneekeem, tirgoschanai, semkopibai u. t. t. par labu, zelts un peenemts, no kurreem katrs sewischki jau buhtu par leelu swehtibu. Pee tam wehl nahza klaht, ka Bismarka koloniju nodomi atrada dedsigu atbalsi pee tautas, un ar apbrihnojumu ahtrumu, lai gan Gladstons wahrigi pretojahs un leetaja dasch'daschadus stikus un nikus, tika Afrikâ, Australijâ un Klusâ ozeana jeb pasaules juhras salâs daudz koloniju eeguhts preeksch Wahzijas, kas drihz buhs preeksch schihs walsts tirgoschanas un bagatibas no loti leela swara. Un tâ nu tas nogrosijees, ka Bismarks, kas wehl preeksch gada laika no wisu wairakajahm Wahzu awisehm brihnum naidigi tika aiskerts un pa sleeju sleijahm isbungahts, schodeen bauda sirsnigako mihlestibu un godaschanu no wisas Wahzu tautas. Tas parahdijees isgahjuscho nedel' wina 70. dsimschanas deenâ un 50 gadu amata swehtkôs, 20. Merzâ (1. Aprilî), kurâ deenâ winsch tâ godinahts, kâ lihds schim wehl neweens Wahzu wihrs naw tizis godinahts, kamehr ween pasaule pastahw. Wisa tauta, no firmâ, 88 gadu wezâ keisara lihds wisu semakajam strahdneezinam, wezi un jauni, augsti un semi, wihri un seewas, — wisi, wisi Bismarku jo dedsigi godinajuschi kâ to leelako wihru sawâ laikâ. Kas to gan wehl gadu atpakal buhtu turejis par eespehjamu? — Ari Italija ir eegrosita pawisam jaunôs zelôs. Wina kahwusees peerunatees no Gladstona, atstaht sawu lihdschinigo, prahtigo politiku, un sahkusi kerstitees pehz seepju puhslischeem, buhwedama tahdas gaisa pilis, no ka wehl neweens prahtigs zilweks ne jaudaht nejaudâ, kâ tas wiss reis beigsees. — Seemel-Amerikas Saweenotahs brihwwalstis zaur jaunâ presidenta wehleschanu peedsihwojuschas leelu pahrgrosibu; jo Garfjelds, tagadejais presidents, kas no pagalam nabaga, nemahzita zilwezina, kahds bija sawâs jaunibas deenâs, pamasam ispuhlejees zauri us wisu augstako pakahpeenu, ir wihrs, kura goda prahts un skaidrâ sirds apsina wisâs leetâs akurat stihwi stahw preti sawa preekschgahjeja, lihdschinigâ presidenta, ihpaschibahm. — Beidsot apluhkosim wehl Afriku. Schi pasaules daļa schogad teescham peeredsejusi tahs wisu leelakahs grosischanahs no wiseem ziteem semes stuhreem wirs pasaules, kur zilweki dsihwo. Jo peepeschi, tâ sakot, ar weenu rahweenu, schi pasaules daļa, kas lihds schim wehl bija pilnigi sweschneeze, tikusi atwehrta isglihtibai un pasaules sawstarpigai sadsihwei. Tik-ko pahris nedelu atpakal us Berlines konferenzes jaunâ Kongo walsts dibinata, tik-ko Wahzija reetrumâ un austrumâ daudz un daschadâs malâs semes gabalus eeguwusi, lai tur eetaisitu kolonijas, tè jau ari tuhlit tuhkstoscheem zilweku gatawi un miljoneem naudas pee rokas, tur isdariht tahs wisu leelakahs pahrgrosibas. Twaikoni braukâ pa leelajahm upehm lihds pascheem wisu nepasihstamakeem widus apgabaleem, dselszekus nodomâ buhweht, ostas teek eerihkotas, pilsehtas dibinatas, kaln'raktawas eetaisitas un — misionari pa pulkeem gatawojahs,

Paspahrnê.

Wakts pee Fritscha schuhpuka.

Bija tikai strahdneeka dehlinsch. Ahrsts nahza un skatijahs, ka winsch, tik smagi elpodams, sawâ gultinâ guleja. Dasch'reis islikahs, kâ kad elposchana gribetu pawisam nostahtees un jaunâ dsihwiba wehl tikai pee smalka pawedeena karatos. Behrnam bija scharlaka drudsis. „Schê apkahrtnê daudz lauschu ar scharlaka drudsi saslimuschi," ahrsts sazija, „un man isleekahs, ka schis behrns it ihpaschi gruhti no schihs slimibas peemeklehts." — „Waj ta slimiba ir wahriga?" behrna mahte prasija. — „Ja, wina ir wahriga," ahrsts atbildeja. Bet kad redseja, ka mahtes azis ar asahrahm pildijahs, winsch teiza: „Bet behrns war wehl palikt labaks; mehs nekad preekschlaikâ newaram sinaht, kâ schihs slimibas beidsahs." — Ahrstam tanî rihtâ bija wehl wairak zitu slimneeku ja-apmeklê, un schis winam nebija tik swarigs, kâ tee, kas bagatôs namôs dsihwoja. Winsch dewa daschas pamahzischanas, norakstija rezepti, eebahsa par to sawu dahlderi keschâ, — us to ahrsts arweenu zeeschi luhkoja, kad tam kahda strahdneeka buhdinâ bija ja-eet, — un gahja tad sawu zeku.

Bet kahdu salaustu mahtes sirdi winsch tur atstahja! Marija Wernon nometahs zelôs blakam schuhpulim, kurâ winas pirmdsimtnis guleja, un raudaja, kâ kad winas galwa buhtu dsihws asaru awots. Ahrstam ta islikahs neeka leeta, bet winai tâ bija, kâ kad skateens dsihwes muhschâ aptumschotos, kad schi jaunâ dsihwibina isdsistu. Siteens bija preeksch winas tik peepeschs un tik breesmigs, ka wina to knapi wareja panest, un wina raudaja, kâ kad no schehlabahm waj nomirtu.

Tè wina isdsirda laukâ kahda wihra ahtrus un stiprus sokus. Marija istruhkahs; tas bija winas wihrs, kas pusdeenâ nahza mahjâ. Wina bija wisas apgahdaschanas aismirsusi, — bet tas neka neskahdeja; Kahrlis Wernons tomehr neka ne-ehstu, kad dsirdetu, kâ ta leeta stahw.

„Nu, Marij'," winsch klusu sazija eenahkdams, „ko ahrsts saka? — Ko, Tu esi raudajusi? Tu tadschu nedomâ, ka leeta ir wahriga?"

Marija winam isteiza wisu, un galwu wina rokâs eelikusi, ta pirmo reisu pehz desmit gadeem islehja asaras. Beidsot winsch uszehlahs, skatijahs ar ne-issakamu mihlestibu us sawu lutekliti schuhpulî un sazija: „Nabaga puika! Warbuht ka tas naw taisniba, Marij'? Ahrsteem ik reisas naw taisniba. Nesaudesim zeribu!" — Drihz winam bija atkal ja-eet pee darba, lai gan wina sirds loti bija apspeesta.

Marija nostahjahs atkal pee schuhpuka. Winai islikahs, kâ kad behrns bes samanas guletu. Nabaga mahte winu apluhkoja stundu pehz stundas, kamehr beidsot winas wihrs atkal pahrnahza.

„Kahrli," wina sazija pehz tam, kad wina jautaschanu, kâ Frizim klahjotees, bija atbildejusi, „waj Tu domâ, ka Deews muhsu behrnu nems, muhs peemekledams? — Man rahdahs, ka nedaram wis labi no ta laika, kamehr apprezejuschees. Kad wehl biju meitene, es katru riht' un wakaru luhdsu Deewu, — bet tagad es to esmu atstahjusi."

„Es ari, Marij'! Tas nebija labi, — jo muhsu dsihwe bija loti laimiga. Man ir arweenu bijis darbs, un lai gan mehs ne-esam bagati, tad tomehr mums neka naw truhzis. Par to mums waijadseja Deewam pateiktees. Kad Tu man schodeen pateizi, ko ahrsts domâ, es sajutu, ka man waijadsetu luhgt Deewu, lai Tas muhsu behrnu nenemtu, — bet es jutos preeksch tam par nezeenigu."

„Kahrli," Marija atbildeja, „Deews mums grib atgahdinaht, ka bes Wina newaram istikt, un Winsch mums panems muhsu Frizi, lai Winu nekad wairs ne-aismirstam."

Wini runaja klusu, abi pee schuhpuka sehdadami, kurâ behrns guleja — bes samanas, kâ jau tas wisu deenu bija gulejis. Wini to usskatija, un behdas un skumjas aisgrahba wineem sirdi, tapehz ka tee par to mantu, ko Deews teem winu pirmdsimuschâ behrninâ bija dewis, Tam nebija pateikuschees.

„Kad es darba istabâ ko buhtu nepareisi darijis," Kahrlis sazija pehz ilgakas klusuzeeschanas, „un es sinatu, ka esmu nepareisi darijis, tad es tuhlit no-eetu pee kunga un winam wisu isteiktu, — lai tad winsch mani atlaistu, waj nè. Isteiksim nu ari tam Kungam debesîs, ka esam nepareisi darijuschi, un luhgsim, lai Winsch mums Jesus Kristus dehl to peedod!"

Abi nometahs zelôs. No wisas sirds nu Kahrlis isteiza, ka tas Deewu bija aismirsis, un ka tas sawus grehkus noschehlo. Winsch luhdsahs peedoschanas, — bet neluhdsa pehz sawa behrna dsihwibas. Kad winsch Amen teiza, Marija sanehma duhschu un luhdsa sirsnigi: „Ak, mihlais Deews, atstahj mums muhsu behrnu!" — Abi atweeglinati uszehlahs un nostahjahs pee schuhpuka; tur nebija nekahdas pahrgrosischanahs, — tomehr abi stipraki zereja, nekâ papreeksch. Wisu nakti wini stahweja nomodâ pee schuhpuka, un eekams Kahrlis no rihta pee darba gahja, winsch nometahs wehl reis zelôs un luhdsa Deewu.

Pehz stundas laika Marija manija masu pahrgrosischanos behrna elposchanâ. Wina palika rahmaka, un kad ta sawu roku us behrna peeri uslika, ta pamanija drusku sweedrus. Nu wina sinaja, ka breesmas bija pagalam, un ar leelako preeku wina pateizahs Deewam par winas mihkulischa glahbschanu.

Ahrsts atnahza, un issazija wairak zeribas. Winsch teiza, ka sahles esot brihnischkigi lihdsejuschas. Bet Marija domaja zitadi.

Kahrlis, pusdeenas laikâ mahjâs nahkdams, baidijahs, sawu mihloto behrninu atrast jau isdsisuschu. Bet ak, zik preezigi winsch sanehma wehsti par behrna laboschanos! Kaimini slaweja ahrsta isweizibu; bet Marija un winas wihrs sinaja, ka tas Kungs zaur sawu schehlastibu winu behrnu no kapa bija israhwis, tapehz ka tee Wina schehlastibu bija peesaukuschi. „Ja, mums ir weens Deews, kas palihds, un weens Kungs Kungs, kas no nahwes isglahbj!"

Skolotaja peedsihwojums.

(Atstahstihts no H. Mehmeleescha.)

Pils dahrsâ sem seedoscheem kastanu kokeem sehdedami, pee putodameem punscha kauseem, stahstijahm zits pehz zita sawus peedsihwojumus, kurus weens bija karâ un zits atkal meera laikôs dabujis peeredseht. Tagad bija rinda wirskolotajam Wiswalda Rudolfam.

Es biju, tâ winsch eesahka, 1876. gada seedonî sawu ekfamenu pro facultate docendi nolizis. Par raksteem, kurus us ekfamena nodewu, waru leezinaht, ka biju Latinu walodâ pahr daschu slawenu rakstneeku tumschahm un ne-isprotamahm weetahm gaischus saules starus isplatijis un Wahzu walodâ pahr Lesina pasakahm teiksmu pilnas leetas melsis. Zitâs mahzibâs es tik daudz atbildeju, ka no manahm atbildehm ween wareja konwersazijas leksikonu sastahdiht, un pat bihstamais profesors Tiburius newareja mani nekahdi samulsinaht, kad winsch, zaur sawahm silajahm brillehm gluhnedams, mani pahr Egiptes piramidu eekschejo eerikti un pahr kehninenes Kleopatras dsihwi pahrklausija. Es biju slaweni pastahwejis, un kad ekfamenu beidsu, sazīju ar preeka pilnu sirdi — Amen.

Mas deenu wehlak dewos pee weetigâ geheimrahta, luhgdams pehz weetas, pee kahdas augstakas skolas.

Reinolda kgs, manas leezibas pahrskatijis, noschehloja, ka schobrihd ne-esot nekahdas skolotaja weetas sinamas. „Bet, mihlais Wiswald, es Jums waru weenu zitu preekschlikumu dot. Wakar grahfs Scharfensteins man luhdsis, lai preeksch wina desmits gadu wezâ dehla kreetnu mahj'skolotaju peerahdot. Lone ir 500 rubku par gadu, lihds ar brihwu korteli un kosti. Kad buhseet apdomajuschees, tad es Juhs eewehleschu. Jums grahfa pilî netruhks brihwa laika, sawas sinatnibas paplaschinaht, un buhs isdewigs brihdis, ar smalkaku lauschu dsihwes formahm eepasihtees."

„Zeenijams kungs," es stomijos preezigâ sajukschanâ, „esmu Jums loti pateizigs par Juhsu laipnu peesolijumu, un negribu neweena azumirkla apdomatees, to weetu peenemt.

„Labi! Tad es Juhsu peeteikschanos waru grahfam pasinot?"

„Luhdsu, luhdsu, — esset tik laipni!"

Geheimrahta kungs sweizinaja, un es palozijos loti neweikli. Ja, grahfa nama labahs usweschanahs formas eeskatitees, man bija nepeezeeschami waijadsigs. Es sokoju atpakal lihds sahles durwihm, un tad us preekschu — pa nama durwihm ahrâ.

lai tur aiseetu un nabaga paganeem mahzitu ne ween tikumus un likumus, bet ari teem dahwinatu kristigahs Eiropas tizibu un winas swehtibu.

No ahrsemehm.

Sweedrija. Kehninsch ar sawu laulato draudseni 1. Aprili (20. Merzâ), sem nepasihstama wahrda, aisbrauzis us Konstantinopeli, kur Sweedrijas prinzis Kahrlis saslimis ar tihsus sehrgu.

Wahzija. Bismarka 70. dsimschanas deena daschadâs Wahzijas pilsehtâs jo jautri un jauki tika eepreeksch swineta sestdeen, 16. (28.) Merzâ. — Pahr schihs ihstahs swehtku deenas swineschana 20. Merzâ (1. Aprili) Berlinê pasneedsam zeen. lasitajeem pehz „Rig. Tageblattes" un „Rig. Ztgas" telegrameem schahdas sinas: Berline wisâs malâs schodeen, 1. Aprili (20. Merzâ), jo krahschni puschkota. Laiks ir jauks. Pa eelahm laudis eet leelâs druhsmâs. Us wisu seijahm preeks un jautriba redsami. Wakar pehzpusdeenâ kahdas 80 kareiwu beedribas, wihru 4000, isrihkoja Bismarkam par godu swehtku gahjeenu. Bismarks winus pa dakai tâ usrunaja: „Esmu 15 gadus puhlejees, lai usturetu Eiropâ meeru; tas man nebuhtu isdewees, ja pasaule nesinatu, kahds kara spehks Wahzijas keisaram." Wakarâ isrihkoja gahjeenu ar lahpahm, pee kura peedalijahs studenti, mahkfleneeki, amatneeki, pilsoni un wehl ziti, pawisam 10 tuhkst. wihru. Tahda gahjeena Berlinê wehl nekad ne-esot bijis. Wiss lihdsinajees ugunigai tschuhskai. Jo eewehrojamas bija no Berlines mahkfleneekeem pagatawotahs bildes, ko redseja gahjeenâ. Wisu pirms eeraudsija Wahzijas laimes kugi. Winsch brangi smags, apseltihts, un buhwehts pehz widus laiku modes. Kuga preekschâ redseja, kâ lauwa noschnaudz tschuhsku, un wirs kuga, kâ kara spehks swehrê padewibu Germanijai. Koschi apgasmoti pehz tam nahza milsigi rati ar drukaschanas un burtu lizeju eetaisehm. Eeschanâ daschas sinas pahr swehtkeem nodrukaja un isdalija skatitajeem. Loti jozigi bija redseht Wahzijas koloniju politiku, kas israhdija kehnina Bela ee-eeschanu Kamerunâ. Kameeki bija nemti is Berlines swehru dahrsa, un kâ Nehgeri bija isgehrbuschees Berlines mahkfleneeki. Pee keisara pils dimdoschi „urâ sauzeeni" atskaneja, un pee walsts-kanzleja pils karogus wihzinaja, musika spehleja, dseedaja un pa wisu to laiku krahschnas ugunis nodedsinaja. Firsts Bismarks loti pateizahs un ussauza keisaram augstas laimes. Nehgeri pee Bismarka dsihwokla eesahka wareni danzot, par sihmi, ka kanzlerim padewigi. Bismarks, kas zitadi arweenu loti nopeetns, schoreis ar Nehgeeem jokoja, un no sawa ahrsta, profesora Schweningera, pawadihts, usdsehra peenu us winu weselibu. Pahr to sapulzejuschees loti preezajahs. Tê peenahza leels dseedataju koris, sastahwoschs is wairak simts zilweku, un usdseedaja Bismarkam augstu laimi. Kanzleris, aisgrahbts, wiseem atbildeja, saukdams: „Paldeews, paldeews! Schis azumirklis tik jauks, ka labpraht wehletos, lai winsch pastahwetu weselus 10 gadu." Tad wehl Bismarks runaja us wiseem sapulzejuscheem, sazidams, ka ari us preekschu buhschot Eiropâ meers, ja Wahzijas pawalstneeki un kareiwi nahkschot palihgâ, paklausidami sawam keisaram, kas esot ihsts meera klints. — Dsimuma deenas rihtâ keisars, wisi printschi, wisi generali un walsts ministeri, kâ ari wisu Wahzijas firstu suhtni un weetneeki wehleja Bismarkam laimi. Pulksten 12ôs pasneedsa goda dahwanu, proti rakstu, ka Bismarkam atkal peeder wina sentschu muischa, Schenhausene; bes tam ari winam dahwinaja $1^1/_2$ milj. franku preeksch labdarigas eestahdes dibinaschanas. Keisara familija peesuhtija kanzlerim no Wernera pagatawotu ekkas bildi: „Keisara proklamazija Wersalâ", un keisars pats tam wehl pasneedsa selta firstu kroni. Is wisahm Wahzijas malahm peenahk neskaitamas dahwanas. Getingenes, Erlangenes un Tibingenes universitetes to eezehla par goda kuratoru, un Kisingenes un Wormsas pilsehtas par sawu goda pilsoni. Is Pehterburgas sudraba tehjas trauki peenahza, un Bismarka Kirasieschu regimente tam pasneedsa goda sobinu. Skaistas pukes, lehnkrehsli, wihni, — wahrdu sakot: daschadi Wahzu industrijas raschojumi no tuwenes un tahlenes tapa peesuhtiti. Wehl arweenu peenahk telegramas un pasta suhtijumi, — tâ no eekschsemes, kâ ahrsemes. Sultana deputazija pasneedsa Bismarkam loti augstu ordeni. — Leeliskee swehtki gaischi leezina, zik daudz zeenischanas un mihlestibas Bismarks eeguwis. — Daudz sweschneeku pilsehtâ redsami. — Swehtku preekschwakarâ bija daudz goda meelastu, un swehtku deenâ ne masak. — Jo aisgrahboschs bija tas brihdis, kurâ keisars Wilhelms satikahs ar firstu Bismarku. Sahlê, kurâ Bismarks ar sawu familiju atradahs, keisars, no printscheem pawadihts, eenahza un kanzlerim sirsnigi pateizahs par wina puhlineem. Kad Bismarks gribeja peeleektees un nobutschot waldineekam roku, sirmgalwis krita kanzlerim ap kaklu un to wairak reisu noskuhpstija. Abeem riteja preeka asaras pahr waigeem. Ari us sapulzejuscheem schis brihdis nepalika bes sawa dsila eespaida.

Austrija. Austrijas krona prinzis ar sawu laulato draudseni no zeloschanas pa Greekiju un Montenegriju, kur tos jo laipni usnehma, tagad atkal pahrbrauzis Wihnê.

Franzija. Parisê laudis pahrleekam pahrsteigti. Sibena ahtrumâ sina ispaudahs pa malu malahm, ka ministeru presidents Ferris, kam preeksch pahri deenahm wehl wisi ustizejahs, un parlaments wina domahm peekrita, no sawa amata atstahdinahts. Ka leetas Tonkinâ daudz fliktaki stahw, to jau preekschlaik wisi sinaja; talabad jo nesaprotami, kamdehl prahti tagad Franzijâ tâ us reis tik waren pahrgrosijuschees. Ferrim neka nelihdseja — ne wisa aisstahweschanahs, nei leelee puhlini, eeskaituschahs galwinas apmeerinaht. Breesmigi kleegdami, tee pahrtrauza presidenta runu, un tautas weetneeki, duhrus rahdidami, pulzejahs ap runataju, lamaja winu par melkuli un nodeweju, un pagehreja, lai tas bes kaweschanahs atsakahs no sawa amata. — Kas buhs Ferra pehznahzejs, wehl naw skaidri sinams; kâ rahdahs, gan warbuht Fresinê. — Naigi ween tagad Franzijâ rihkojahs. 200 milj. franku atwehleti preeksch kara turpinaschanas, un drihsumâ buhschot suhtiht 50 tuhkst. saldatu us Tonkinu.

Anglija. Tai paschâ deenâ, kad behdigahs sinas is Tonkinas atnahza Parisê, sinoja ari Londonê, ka Angli kautinu pee Suakimas saudejuschi. Frantschi sanehma tahdas sinas it eekarsuschi, — turpreti Angli isturejahs deewsgan auksti. Neweens zilweks, pat ari wisu leelakee eenaidneeki ne buht nedomâ, Gladstonu tagad atstahdinaht no amata. Tahdâ bailigâ brihdî leetu zaur tam waretu wehl sliktaku padariht. Bet jo dedsigaki wini tagad wisu wed kahrtibâ, lai ar wisu spehku uswaretu mahdiju un eesahktu karu pret Kreewiju. Tomehr pa tahm starpahm peenahk sinas is Londones, kurâs lasams, ka Anglija ar Kreewiju islihgs warbuht gan wehl wisâ meerâ. To paschu ari Bismarka wahrdi leezina, kurus winsch sawâ dsimschanas deenâ kahdâ runâ eepinis, ka Eiropas meers, kâ winsch zerot, ari schim brihscham wis netikschot trauzehts.

Egipte. Wolslejs tagad pawisam atstahjis Sudanu. Winsch dodahs us Kaïru, kas atrodahs paschôs Egiptes seemelôs, un no turenes gan, kâ rahdahs, brauks us mahjahm. Bet kas ar Anglu saldateem, kuri atrodahs Nila upes augschgalâ, notiks, un waj wini mas no turenes apgabala reis tiks ahrâ, — ja, kas lai to issina?

Tonkina. Cemesls, kas Frantschus tik waren sa-erschinajis, ir tas, ka generalis Negrjè gruhti eewainots, lihds 2000 saldatu Frantscheem krituschi un Langsongas pilsehta nahkusi Kihneescheem rokâ. Ferris, kâ rahdahs, schihs sinas laidis pamasam laudis, zaur ko tad saudejums eesahkumâ nemas ne-islikahs tik wahrigs. Ihsi sakot, winsch parlamentam drusku pamelojis. Bet tahdus jokus Frantschi nepanesz; wini naw wis Angli, kurus Gladstons neskaitamas reisas tahdâ wihsê apmahnijis un wehl apmahna.

No eekschsemehm.

Pehterburga. Schi gada 10. Februari nemeeri, dehl jauna mahzitaja eeweschanas, iszehlahs Jesus Latweeschu basnizas preekschâ. Kahdus 8 zilwekus sanehma zeeti un 16. Merzâ aizinaja preeksch teesas. Trihs no wineem noteesaja. — Kahda Pehterburgas Kreewu awise raksta pahr wisu scho notikumu tâ: Negribedami jaun-eezeltâ mahzitaja, kahdi 15 draudses lozekli dewahs pee sawas basnizas mahzitaja, Kerstena kga, un tam isskaidroja, ka, ja winu wehleschanos neispildischot, schee nebuhschot laist jauno mahzitaju basnizâ. Nemeerigahs galwinas apmeerinaht, nebija eespehjams, un tâ tad minetâ deenâ wisi 15 waroni, sem kahda Taubes wadischanas, pateesi aisspostija zeku jaunajam mahzitajahm un wina eewedejeem. Beidsot waijadseja saukt polizeju palihgâ. Pa tahm starpahm trokšnis bija wairojees, un no daudz pusehm dsirdeja, ka to newarot atkaut, eewest tahdu mahzitaju, ko draudse negribot. — Apsuhdsetee teesas preekschâ leedsahs, un wisu scho notikumu pawisam zitadi isskaidroja. Wini sazija, ka esot mahzitajam Kerstenam luhguschi, lai nogaiditu ar jaunâ mahzitaja eeweschanu tik ilgi, kamehr senats buhs jaun-eewehletâ gana eezelschanu apspreedis. Bet leezineeki, to starpâ basnizas padome, kas nemeera brihdi bija klaht, isteiza, ka tâ ne buht naw. Us mata wiss tâ esot notizis, kâ suhdsibâ isteikts. — Aisstahwetajs gan raudsija isgahdaht, lai apsuhdsetos atswabinatu, — bet tas netika eewehrots. Wadonim Taubem jesehsch 10, un diweem ziteem, Rückenthalam un Beesajam, 4 deenas zeetumâ.

Is Lepeles, Witebskas gubernâ. Isgahjuschâ mehnesî schê notika behdigs atgadijums. Kahda meita, gadus 23 weza, mihstijusi linus kahdâ wezâ schkuhnî, kas jau pawisam bijis isburbejis un saschkeebees. Mihstiklu gals bijis pee seenas atspeests, zaur ko, strahdajot, wezâ ehka tikusi satrihzinata un — apgahsusees, meitu aprakdama sem sawahm drupahm. — Nakti us 24. Februari atrada nosistu muhsu pilsehtas galwas brahli un eemestu sudmalu dihki. Lihkis bija pee pahteem aiskehrees, un tâ naw tizis aispludinahts tahlak. Polizeja nopeetni ween dsen slepkawahm pehdas. Jau tschetri ne-ustizami tehwini ir sawangoti; tos apluhkojot, weenam eeraudsija kaschoku nosmehreta ar asinihm. Beidsot ari dabuja issinaht, ka schee kahdâ schenki bija us naudu spehlejuschi, un wehlak isgahjuschi ahrâ, naudu isdalitees sawâ starpâ. — Nelaimigo apraud seewa ar maseem, sihkeem behrnineem. J. Dsehrwe.

Igaunija.

Rehwale. Igaunijas gubernators, geheimrahts Poliwanows, kâ awise „St. Pet. Ztg." sino, atstahschot sawu weetu un, kâ padsird, aiseeschot us Woroneschu par gubernatoru.

Widseme.

Rihga. Widsemes muischneeku pawasaras konwentu atwehrschot schi gada 29. Aprili.

Weroja. No droschas puses „N. D. Ztgai" sino, ka Werojas brugu-teesas aprinki pehrngad pawisam 217 sirgi nosagti. Scho starpâ 54 isnemti is aisslehgtahm un 71 is ne-aisslehgtahm ruhmehm, un 92 nosagti laukâ, kâ no krogeem, ganibahm, basnizahm u. t. t. No wiseem sagtajeem 217 sirgeem teesai laimejees gandrihs trescho daku, 65 sirgus, sakert un atdot saweem ihpaschneekeem atpakal. — Schee notikumi rahda, zik sirgu sagti pahrleezigi droschi, jo no wisa prahwâ skaita zetortâ daka nemta is aisslehgtahm ruhmehm, — un pee tam ari nomanam, zik daudz posta padara schahdas sahdsibas muhsu gubernâ. Ja eewehro, ka blehschi, labakos sirgus nemdami, ari pakampj eejuhga leetas, tad, rehkinot katru sirgu tikai 90 rublu wehrtibâ, isnahk 20 tuhkst. rublu skahdes, kas nekahdi bagatajam Werojas aprinkim pagahjuschâ gadâ bija jazeesch. — Atdabutee sirgi tê naw peerehkinati. — Bes tam skahde ari wehl notikusi zaur masakahm sahdsibahm, pahr kurahm teesahm nemas naw sinots.

No Alswikeem. Beeschi dsirdam schehlojotees pahr muhsu amatneezibas semo un ne-apskauschamo stahwokli, — un to ari newar leegt, ka pee muhsu amatneezibas pazelschanas un pahrlaboschanas daudz kas darams un pahrlabojams; bet pehz manahm domahm katrai amata kahrtai paschai wisu pirmak ar weenteesibu pee pahrlaboschanas ir jakerahs un zaur kreetnu darbu jeb raschojumu pagatawoschanu publikas jeb darba deweju ustiziba ja-eemanto. — Bet deewamschehl atrodahs katrâ amatneeku kahrtâ „nesahles", kas wisai amatneezibai skahdê un ne-ustizibu pee publikas jeb darba dewejeem iszek. Pasihstama leeta ir, ka Widsemê, ihpaschi rudenî un seemâ, Peebalgsenu

---

Peezsimts rubku lones, kortelis un koste grahsa namâ! — tâ es pee sewis gawileju. Waj nu naw neeki, sakot, ka laimes dehlinu neesot? Es jau pats esmu tahds! Wiss man isdodahs!

Trihs deenas wehlak man peenesz wehstuli, aisspeestu ar bruhnu selta laku, wirs kuras mirdseja grahfa Scharfensteina wapenis.

Grahfs rakstija:

„Zeen. Wiswalda kgs!

Zaur Reinolda kgu man tapa sinots, ka Juhs sem sinameem nosazijumeem apsolijuschees, pee mana dehla mahj'skolotaja weetu peenemt. Tamdehl Juhs luhdsu, 1. Julijâ ar pusdeenas wilzeenu Freischtatê eerastees; tai laikâ mans muischas pahrwaldneeks ar sirgeem us Jums gaidihs.

Us saredseschanos!

Grahfs von Scharfensteins."

1. Julijâ! Tas jau bija rihtâ. Tâ tad man waijadseja bes kaweschanahs sahkt mantu sapakaht! Bet kas tad man bija pakajams? Sawu weenigo melno tuhka mundeeru nesaju ik deenas apgehrbtu. — Sahnis teikts, pee ta bija tik daudz drahnas isschkehrdehts, ka zik-ko famanigs skroderis no ta, kas pahraks, masakais wehl westi un bikses buhtu istaisijis. Kapehz bagati laudis, kas pateesi naudu un drahnu neschehlo, mehdz arweenu nesaht knapi taisitas drehbes, eekams masak pahrtikuscheem, kam jabuht taupigeem, wisu wairak redz garas un platas drehbes? — Istabâ apskatotees, eeraudsiju kahdu duzi grahmatu: tahs janem lihdz. Bet pag! Nibelungu dseesmu, Homeru un Tazitu waru sawam draugam, kahdam pahrtikuscham studentam, pahrdot. Tâ teeku pee zeła naudas. No kumodes isnehmu trihs rupjus kreklus, kahdus pahrus seku un tamlihdsigas mantas. Wisu scho jaukumu sasehju neleelâ pauninâ un, wehl peelikdams tahs dewinas grahmatas, sabahsu melnajâ pika drehbes zeła somâ, kura man daudzreis bija par pawadoni, kad us Teitoburgu meschu gahju. Otru pusdeenas pahrlaidu, no draugeem un pasihstameem atwadidamees.

Nahkoschâ rihtâ sokoju nemeerigs sawâ pajumta istabinâ, kas man trihs gadus bija par mahjokli bijusi, un kura wasarâ ar sawu leelo karstumu mani it kâ us zeloschanu zaur Widus-Afriku un seemâ atkal ar sawu neschehligo salu it kâ preeksch dsihwes us seemeła pola gribeja sagatawot, — un kur es pawasaras wakarôs allasch aisgrahboschus konzertus dsirdeju, kad putnini, pahr tuwakajeem jumteem lidodami, sawus meldinus skandinaja, un seemâ atkal, zaur weenigo lodsinu us apsnigušcheem jumteem un torneem luhkodams, schkitu — Alpu kalnus redsejis. Ja, man bija ja-atstahj schi mana mihkâ pajumta istabina, kurâ es daschu saldu stundinu pawadiju, pehz Greeku un Romeeschu leelajeem gareem sewi wingrinadams. Neko dariht! Manu istabinu, kas mani „par trihs reis trihsdesmits pakahpeeneem" augstak pazehlusi, man waijadseja schodeen atstaht. — Ak, mana mihkâ pajumta istabina! Waj man buhs tewi nizinaht, kas tu dasch'reis biji pilna ar tauku garaineem, kuri no manas saimneezes pankokeem un teła zepescheem zehlahs? — Ar Deewu! mana mihkâ istabina, sem kuras jumta swirbulis sawu ligsdu taisija, pee kuras seenmałeem peles skrabinajahs un apaksch kuras grihdas skaistahs Edites schujmaschina duhza. Wakarôs, kad skolas beedri mani apmekleja, man waijadseja tik ar pagali pee trepju lehnehm peedausiht, un mana saimneeze nahza pa teem trihs reis trihsdesmits pakahpeeneem, lai watetu dot alu. Jt kâ zitu reis Mosus ar sawu sisli no klintihm uhdeni, tâ es ar pagali no trepju lehnehm issitu saldo alutinu.

Azis man speedahs asaras. Es isgahju un kahpu pa teem trihs reis trihsdesmits pakahpeeneem, kuri schodeen loti sehri brakschkeja, un speedu sawai saimneezei roku, tai apsolidamees, drihz rakstiht wehstuli. Wina, sawas asaru pilnahs azis preekschautâ slauzidama, dahwinaja man desmits gabalu labu zigaru; tad nahza smuidra meitina, dselteneem mateem, sarkanahm sekitehm, un luhdsa par kahdahm kapeikahm sihrupa, — un es, es isgahju ahrâ un bes kaweschanahs dewos us dselszeła stanziju.

Pee kases isnehmu treschahs klases biketi, lai waretu kâ peenahkahs lihdz Freischtatei nobraukt, un eepasinos ar kahdu atraitni, kura ar saweem septineem behrnineem us semehm weesibâs brauza. Annite, Julite, Kristinite, Lihsite, Mahlite, Wilitis un Kahrlitis bija loti peemihligi, un wehl nebija peezas minutes pagahjuschas, kad Annite un Julite bija man klehpî, Kristinite man kaklâ karajahs, Lihsite manas zepures oderi pahrluhkoja, Mahlite un Wilitis ap manu zeła somu stihwejahs un Kahrlitis, manas kabatas apzeemojis, sew spitschku kastiti par laupijumu eerahdija. Tê no nejauschi sauzeens atskaneja: „Freischtate!"

Es nokratijos no Annites un Julites, atswabinaju sawu kaklu no Kristinites, nehmu ahtri no Lihsites sawu zepuri, tai sarkano sihda oderi atstahdams, iskampu Mahlitei un Wilitim sawu zeła somu un atdsinu Kahrliti no sawahm kabatahm, kas ar spitschku kastiti ween nelikahs buht meerâ, un tad steigschus atwadijos no laipnahs atraitnes un nahkoschâ azumirklî stahweju Freischtates waksahles preekschâ.

Zaur usgaidamo istabu iseedams, redseju pateesi sposchu kariti, no eekschpuses ar gaisch'silu drahnu isgresnotu, preekschâ pahris staltu schkimeku, kuri, nemeerigi kahjahm karpidamees, sawus sudraba apkaltos eejuhgus swadsinaja, un preekschâ sehdeja kutscheeris tumsch'silâ mundeerâ, un drusziņ tahlak, sahnis karitei, atkal staigaja lehneem sołeem, zigaru smehkedams, widischkâ augumâ, pelekôs swahrkôs gehrbees kungs. Kad tas mani melnajâ wadmalas apgehrbâ, ar melno pika drehbes zeła somu padusê, eeraudsija, winsch apstahjahs, mani ar azihm mehrodams, un peenahzis jautaja, pee tam sawas melnahs platmales malu aiskahrdams: „Waj Wiswalda kgs?"

„Kâ pawehleet, zeen. grahfa kungs!" es atbildeju, dsiki paklanidamees un bes zepures.

Muischkungs smaidija, sazidams: „Es esmu grahfa muischas pahrwaldneeks, un suhtihts, Juhs us grahfa muischu pahrwest. Waj jau esset kahdu usaizinajuschi, Sawu kuparu apgahdaht?

„Man naw kupara . . . . tas nahk pakal," es stomijos, un sajutu, ka melodams nosarku.

Muischkungs paskatijahs nizinoschi us manu nabadsigo zeła somu un sazija: „Nu, tad jau waram braukt." Winsch, kariti atwehris, pamahja, lai kahpjot eekschâ; es rahpos itin kâ us elefantu, un sawu paku nolizis preekschâ, pats nosehdos kreisajâ pusê. Ar weenu lehzeenu muischkungs bija man blakus, karites durwis aisdarijahs, kutscheeris sawilka groschus, usklatschoja ar pahtagu, un nu gahja pa Freischtates eelahm, ka dimdeja ween, pee kam no nejauschi eewehroju kahdas leelas bodes usrakstu: „Markus Feilchenfelda drahnu bode", no kam toreis ne omâ nenahza, ka schi sirma pahris nedeku wehlak manâ dsihwê tik eewehrojamu lomu spehlehs.

Freischtates nami tapa arweenu masaki, nabadsigaki, eelas schaurakas, un nu patlaban isbrauzahm us leelzeła, ahrâ no pilsehtas.

Muischkungs meta sawu zigara galu projam. Es kehru knaschi pehz saweem kabatâ, un tos, silâ papihrî eetihtus, peedahwaju muischkungam. Bet schis, manus zigarus sahnis apluhkodams, teiza: „Lai paleek, Wiswalda kgs; luhdsu, smehkesim tagad no maneem zigareem!"

Es panehmu weenu no peedahwateem zigareem; zigaru maks tapa aisspeests un sposcha, sudraba spitschku dose atwehrta un nu zehlahs siltajâ gaisâ sili padebeschi no muhsu ihsti labajeem zigareem. Bet es jutos dsiki aiskahrts, ka muischkungs, manus pasliktos zigarus pasihdams, tos bija apsmahdejis.

Pa tam schkimeki jo knaschi rikschoja us preekschu. Muischkungs prasija pehz manas dsimtenes, un kurâ augstskolâ esmu mahzijees, un nais kundsinsch esot gudrs un mihligs puisens, un wezais grahfs atnahkotnes bildes tehlojahs manâ preekschâ . . . 500 rublu, kortelis un koste grahfa namâ, tas wiss mani ne masuma kairinaja, un mehs brauzahm tik stalti mihkstâ karitê, ka wisi garam gahjeji muhs sweizinaja, zepures pazeldami, un us man godbihjigi noskatijahs. — Wiswalda Rudolf, kas Tu nu tapis par eewehrojamu wihru!

Mehs tuwojamees sahdschai. Ko tas nosihmê? Tornî wehdinahs balt'sarkans karogs, un sahdschas galâ us zeła ustaisiti stalti goda-wahrti ar usrakstu: Esi sweizinahts!" Es usskatiju muischkungu, it kâ jautadams; bet schis tik pasmaidija, ne wahrda nesazidams.

No pawisam sawadahm juhtahm aisnemts, isbrauzu zauri godawahrteem. Sahdschâ zaur katra jumta logu bija karogi islikti, — gan sarkani un balti, gan atkal sili un balti, bet wisu wairak dselteni un balti; melnus un baltus karogus tik reti redseju. Bes tam bija neskaitami puku wihjumi, ar daschadeem usrakšteem ispihti, pahr eelu

un daschu zitu walstju ratinu dreimani braukà apkahrt ar saweem ratinu wesumeem, tos isandeledami. Jau no agrakeem laikeem scheem dreimaneem naw wisai leela ustiziba pee laudihm, jo mehds teikt, ka winu ratini esot no sakeem kokeem taisiti. — Saprotama leeta, ka starp scheem meisterreem ir ari kreetni amatneeki, kas kreetnu darbu isstrahdà un pahrdod. — Weens tahds nesahtu sehjejs amatneezibas druwà bija nupat schinî seemà Februara mehnescha beigumà Alukšnes pusê atklihdis ar sawu ratinu wesumu. Schim nesahtu sehjejam, kà jau allasch tahdeem suscherreem, leekahs laba mute bijusi pee sawa darba isdahwaschanas, — bet pats darbs, tas ir ratini, loti flikti, ja — pat pawisam nederigi. Tagad, kur sahk ar schi meistera ratineem wehrpt, saimneezes atrod, ka ir wilteneeka nagòs krituschas. Par 2 rubli un wehl dahrgaki pirktais ratinsch ne-eet un ne-eet. Tagad atrod, ka ir pa leelakai daksi no nepareiseem, nepasigeem gabaleem sastahdihts.

Loti nekreetna un nekauniga ir schi minetà suschera pahrdoschanas wihse, kuru schè bija leetajis. Semneeku mahjâs ee-eedams, allasch leelmutigi usdewees kahdai pagastà labi pasihstamai, ustizamai personai par pasihstamu, ja — pat par radineeku, skubinadams, lai pehrkot ween droschi, jo muischas kunga, skrihwera un skolotaja kundses ari esot no schi pirkuschas, — un ja ratinsch ne-esot labs, tad lai aisnesot ween pee ta un ta, jo tur schis wehlak to atmihschot pret zitu, labaku. Tà nupat man rakstitajam gadijahs, ka 4 seewinas peenahza un prasija, waj muhsu no Peebaldsena pirktais ratinsch esot labs, un waj schihs sawus nederigos wareschot drihs pahrmiht, jeb ari naudu dabuht atpakaļ. — Pahrdewejs esot teizis, lai nahkot ween pee manis, — tur pahr scho dabuschot skaidri sinaht. Saprotama leeta, ka es ne-esmu schi „goda-wihra" ne redsejis, nedz ari no wina pirzis ratina. Kà dsirdu, apkahrtejòs pagastòs schis meisteris taisijis tahdus paschus nikus, laudis peewildams. — Tamdehl, mihlahs saimneezes un wehrpejas, neklausatees tahda wilteneeka tukscheem meleem un leelischanahm, lai tas ari atsauzahs uz Jums ustizamahm personahm, — bet pahrleezinaitees paschas, waj wina darbs ir labs un derigs, un tad tikai pirzeet, lai nebuhtut sawu naudinu kà semê ismetuschas, nederigus krahmjus nopirkdamas, eekams schis pahr Juhsu leht'tizibu wehlak gahrschigi pasmejahs. — Muhsu apkahrtbraukajoscheem amatneekeem dodu padomu, par to gahdaht, lai tahdi atgadijumi, kà augschejais, wairs ne-atjaunotos; jo kur publikas ustiziba un pagastà zeenijamu personu wahrdi tik nekauniga un nelikumigà wihsê teek isleetati, — tur tas pee pascheem amatneekeem gruhti atreebjahs. Nahkamibâ daschs labs kreetns meisteris ar kreetneem raschojumeem par welti isbraukasees, neka nepahrdewis, un tad wehlok suhri schehlosees pahr flikteem laikeem. Ja gribam, lai laiki paleek labaki, tad katram sawà darba laukà jagahdà, lai muhsu darbs ir kreetns, tad pa gabaleem ween iszelsees kas wesels, tas ir — labaki laiki. Gr.

Kurseme.

No Jelgawas. Kursemes gubernators, geheimrahts P. v. Lilienfelds, kà „Rig. Ztgai" is Pehterburgas sino, newesełibas dehl us tschetri mehneschi atwalinahts us ahrsemehm. — Kursemes gubernas walde dara zaur „Kurs. gub. awisi" wispahrigi sinamu, ka muischneeki sawà beidsamajà landtagà us nahkameem trim gadeem eewehlejuschi: par muischneeku wezako — lihdsschinigo baronu Alfonsu von Heyking; par pahrluhkodameem aprinka marschaleem — baronus C. von Bistram, Rudolfu Hörner un grahfu Keyserling; par wirssawahkeju — lihdsschinigo baronu Augustu v. d. Osten-Sacken; par weetigajeem aprinka marschaleem: Iluksstes aprinki — baronu H. Engelhardt, Schnellensteinê; Jaun-Jelgawas aprinki — baronu A. Schlippenbach, Leel-Mehmeles muischà; Dobeles aprinki — baronu Aleksanderu Behr, Wirzawà; Bauskas aprinki — baronu Ferdinandu Behr, Tetelmindê; Tukuma aprinki — baronu Maksi v. d. Ropp, Bikstòs; Talsu aprinki — schtahtsrahtu baronu L. Hahn, Wahnê; Kuldigas aprinki — baronu G. v. d. Recke, Kalnamuischà; Wentspils aprinki — baronu Wilhelmu Rönne, Sires muischà; Aispules aprinki — baronu Aleksanderu v. d. Osten-Sacken, Padurê; Grobinas aprinki — grahfu Arturu Keyserling, Wezpilî.

No Jelgawas. Scheijenes rokpelnischeem tagad ir ihsti sunu deenas. Deenahm un naktihm daschi no teem nosskreenahs, darbu mekledami, — bet kà newar, tà newar ta useet. Ja daudz, tad laimigs tas teizahs, kas kahdu deen' waj kahdas stundas dabon schur tur ko pastrahdaht un kahdas kapeikas godigi nopelniht; jo wehl nekahdi leelaki buhwes darbi neteek eesahkti. Turpreti polizeja zeeschi ween teem eet us kaklu, lai sawas pagasta nodoschanas samaksajot; jo laukpagastu waldes beeschi ween pehz tahm rakstot, draudedamas, suhdseht augstakàs weetâs, ja nebuhschot tahs peedsiht. — Bet otras, wehl leelakas behdas nabadsineem ir, ka namu saimneeki tos draudè islikt us eelu un atnemt pehdejo lupatu, ja mihtes naudu laikà nesamaksaschot. Retee tikai ir tik schehlsirdigi, ka pazeeschahs lihdz labakeem laikeem. — Tomehr wehl behdigaki ir tas, kad dsirdam, ka dascheem waj pat pa Leeldeenahm ais truhkuma bijis jagawè. — Lehts gan pee mums tagadin wifs, — bet ko lihdz, kad naw darba, ar ko waretu tikt pee naudas! Waj tè nu naw sakamam wahrdam taisniba: „Kur darbs, tur maise"? — Lauzeneekeem, kas gribetu uspilsehtu nahkt dsihwot, domadami tè weeglas deenas panahkt, waru pilnigi leezinaht, ka ir tè naw maises bez garosas. — Zik lehtdabigas ir daschas jaunawas, to schè usrahdihs kahds notikums, kuru usrakstidams, tizu, ka man laipnahs lasitajas to nenems par launu, kad no winu wahjakahs puses zeen. publikai ko pastahstu. — Jelgawas apkaimê G. krogà isgahjuscho seem' daudz jaunu lauschu bija us „dantschu balli" sawahkuschees, un to starpâ ari kahdi jauni saldatini, kureem, kà teiz, ta burwibas wara, jaunus sewischkus ar sawu usmanibu peewilkt. Tà pahris saldatinu bija to wakar' diwu jaunawu ustizibu eeguwuschi, tà ka jaunawas teem atwehlejuschas, sewis pawadiht us mahjahm. Zelà saldatini isteiza jaunawahm, ka tahs sirsnigi mihlejot, un pat ais karstas mihlestibas tahs waj prezetu, ja tik teem nebuhtu leela burscha preekschà. Jaunawas nu prasijuschas, kas ta par burschu, — un to, sinams, schee ari isskaidrojuschi, teikdami, ka tee tiktu drihz ween par „rahleem", waj nu generaleem waj kapraleem, kad teem netruhktu naudas, ar ko waijadsigo mundeerinu eegahdaht. Jaunawahm nu schee eeschehlojuschees; tahs weduschas tos lihdz us mahjahm, apdahwinajuschas ar waijadsigo naudu (nesinu, zik tahs bijis), un pawadijuschas atkal labu gabalu atpakaļ, kur schkihruschees kà bruhtes un bruhtgani, un saldatini solijuschees, drihz ween, ar „rahla" mundeerinu puschkoti, tahm braukt pakaļ. Bet nu jau aisgahjusi garà seema, un „rahli" wehl nerodotees un nerodotees. Laikam tee gan buhs lihdz ar sneegu iskususchi. — Ja, ja, mihlahs jaunawas, tà jau eet: kas lehti tiz, kluhst ahtri peewilts.

Nelaimes notikums. Merza sahkumà, Jelgawas tuwumà, M. pagasta B. mahju kaleja brahlis gahjis meschà, malku sagt. No sahgejis kahdu labi parednu stumburi, kas jau wairak gadu bijis nokaltis, un nesis to us mahjahm. Zelà tam kahja paslihdejusi, un krihtot, koks uskritis us kahju tik smagi, ka kaulu sadragajis. — Nelaimigais tagad atrodahs ahrsteschanà. ш

Is Osolmuischas (Paulsgnade). (Pretraksts, eesuhtihts us Andschus kga sinojumu „Latw. Awischu" Nr. 11. pahr Osolneekeem). Redsams, ka Andschus kgs, sawu rakstu eesuhtidams, gluschi wihlees, usrahdidams, ka Osolneeki wehl attihstibas sinà loti semà stahwokli atrodotees, lai gan starp leelakahm Baltijas pilsehtahm dsihwojot un tee no ikkatra Schihdina un dascheem ziteem schpekulanteem laujotees peekrahptees, blehdibai par upuri krisdami. Osolneekeem ir pascheem kreetna pagasta skola, kur diwi skolotaji, ween'mehr sirdigi puhledamees, jauno pa-audsi deewsgan pee attihstibas peewed. Bez tam atrodahs ari tè deewsgan jaunekku, kas augstakas skolas, kà Jelgawas realskolu un Kursemes semenaru apmeklejuschi, un ari daschi to zauri taisijuschi, eksamenu nolikdami, kur par sawu uszihtibu 1. № ispelnijuschees. Tad Andschus kga rakstà wehl lasams, ka Osolneekòs jau daschi baptisti eeraduschees, un pat daschi wehl gribot liktees kristitees. — Gods Deewam, Osolneekòs schim brihscham wehl no baptisteem naw ne smakas. Minetahs Z. mahjas Osolneeku pagastà naw atrodamas. No tam redsams, kà Andschus kgs sawà rakstà ir gluschi maldijees, un tà sawas domas nepareisi isleetajis. Kahds Osolneeks.

No Bauskas. 19. Merzà kahda scheijenes strahdneeka St. seewa, kas, karsona sehrgà ilgi guledama, bija prahtà jukusi, behrnus no istabas isdsinusi, ar nasi sew kaklu pahrgreesusi un tad Mehmeles upê eesskrehjusi. Klahtbuhdamee to gan tuhdaļ bija iswilkuschi, — bet wehl tai paschà deenà ta islaida garu. — Tai paschà deenà ari gadu 10 wezs puika bija gahjis us Pilsmuischas pagasta grants dobehm, pee Bauskas Plosta kroga, pehz smiltihm. Kuliti ar smiltihm peebehris, sehns laikam bija pagahjis dobês apaksch isalotas semes, kur tam waļejà seme bija uskritusi un to nosituši. Wezakeem leeli sirdehsti; jo pehrn teem weens behrns ap to paschu weetu Mehmeles upê noslihka, un schogad atkal tahds pat liktenis teem atnem otru mihļuliti. J. K.

Is Ekengrahwes. (Eesuhtihts). Laiki mainahs un grosahs; wini lihdsinajahs upes wilneem, kas bez kaweschanahs sawam noslehpumu pilnam nolehmumam steidsahs preti. — Kas gan tikai us weena weeniga wiļņa gahjeenu noluhkotos, ja tam nebuhtu kahdas sewischkas sihmes, kas to no ziteem pazeļ un tam ihpaschu swaru peeschkir? — Sinams, wisi laiki, kuros strahdajam un gahdajam, ir ar tahdeem wilneem salihdsinajami, un it sinkahrigi usmanigs zilweks noluhkojahs us winu gahjeenu. Jt kà awots no zeetas, pelekas klints us sakeem laukeem nostaigà un aisweenu leelaku swehtibu isdod, tàpat ari laika straumei ir sem zilweka wadischanas aisweenu jatop augligakai, un tamdehl ari zilweks, apspreesdams un pahrbaudidams, daudzreis atskatahs atpakaļ, lai tas winas gahjeenà sawu puhlinu panahkumus waretu apluhkot. — Noluhkojotees us tautas attihstibas paweizinatajeem, mums stahdahs no wineem diwas schkiras preekschà: pirmkahrt — pee muhsu attihstibas strahdà tahdi wihri, kas us to ihpaschi aizinati, kà mahzitaji, skolotaji u. t. t., un otrkahrt — tahdi, kas zaur sawu paschu wehleschanos par tautas isglihtotajeem palikuschi, kà awischneeki, rakstneeki u. t. t. Jr loti jauki, kad schee wihri pa laikeem apskatahs un pahrbauda sawu darba lauku, un mahzahs pasiht sawus darbus, winu wehrtibu un augļus. Kad muhsu tautas wihri schodeen tàpat daritu, tad tee, sinams, gan redsetu daudz tahdu leetu, kas muhsu slawu leelisķi pasludina un muhsu wahrdu zeļ us karogu, — bet ari atrastu deewsgan pamudinaschanas, ar jaunu spehku kertees pee isglihtibas darba. — Zik daschi, deemschehl, no muhsu tautas brahleem, wiswairak jaunekļi, wehl snausch leelà meegà! Attihstiba wineem wehl tihri nepasihstama leeta. Dsirdeht tee gan ir dsirdejuschi pahr attihstibu, bet nesina, kas ta tahda par putnu. — Daschi gan ir dsinuschees ar jo leelu dsihschanos, un ir ari to panahkuschi, jeb tikuschi pee isglihtibas, — bet daudzi pagahjuschi tai garam, un tee tagad blandahs no weena kroga us otru, no mahjas us mahju, pee tam kahdus nekahdus nedarbus isdaridami; jo tas ir winu gods un peenahkums. Muhsu jaunekļu leelakà zenschanahs ir — jaunawu apmeklejschana. Kad weena banda, otrai useedama wirsû, sahk dusmotees, tad tai pahrmet, ka neturot kahrtibu; jo kas nakti wasajotees apkahrt, neesot labi zilweki. — Sinams, schee atkal nezeesch kluju, wiswisadi un dasch'daschadi atwainodamees, un tà galu galà daudz reisahm isnahk pluhkschanahs, un ari sihwi kautini, tà ka ne reti tihri labi beedri dabon sanihkschanos us ilgu laiku. — Lai Deews palihdz, us preekschu ko labaku pawehstiht; jo tagad muhsu apgabalà tikai behdigi atgadijumi ween noteekahs. Puhlesimees, ka lai kreetnus sołus speram us preekschu tiklibà un wisâ zitâ labumâ, ka lai ari ko labu un slawejamu sasneedsam! Kahds tauteetis.

No Jaunjelgawas. 13. Merza nakti ap puszeļ diwpadsmiteem muhs uguns-grehks istrauzeja. Nodega turpat tuwumà Kalna-Pumpenu ihpaschneezei rija, kurà jau no rudens nebija strahdahts ar uguni. Rija bija apdroschinata. Mantas nekahdas nesadega. Domà, ka uguns tihschi peelikta; jo winai gadus 2 atpakaļ ari rija nogahja ar uguni, kura nebija apdroschinata. — Februara beigâs schè notika wehl schahda nelaime: Diwi wihri atnahk us pilsehtu,

(Skatees peelikumà.)

---

pahrsteepti. Pag'! waj tur nebija transparents: „Sweiks, jaunais skolotajs"? — Daudz behrnu un pee-auguschu redseju swehtku drehbês us eelas; ziti patlaban druhsmejahs no nameem ahrà, kad muhsu karite pa sahdschas brugi norihbeja. Kahds wihrs ar ihsu, silu kamsoli, zepuri wihzinadams sauza „urà", us kam drihz lihdz peezdesmit balsu atskaneja pirmajam lihdsâs. Un nu gahja no weenas mahjas us otru pehrkonigi: „Lai dsihwo augst'! augst'! augst'! Zepures un karogi muhsu preekschà wihzinajahs, behrni un suni mums leelà pulkà skrehja pakaļ, un wisi us man sinkahrigi noskatijahs.

Pahrsteigts, sajuzis, apkaunejees un kà uguns nosarzis, es klanijos us wisahm pusehm, zepuri wihzinadams, un loti laipni smaididams. Nè, tas bija preeksch manis par daudz leels gods! Ak, tee labee zilweki!

Bet tè jau bijahm atkal us leelzeļa. Par leelisko sagaidischanu dabujahm tik pahris minuschu papreezatees. Es liku atkal zepuri galwà, kuru wisu laiku, kamehr zaur sahdschu brauzahm, biju wihzinajis, un usluhkoju muischkungu, it kà jautadams.

Schis eesahka skaļi smeetees. „Wi — Wi— Wiswalda kgs!" winsch elsoja, „waj tad domajeet — ha, ha, ha! — ka tas wifs bija preeksch Jums?"

„Ja, domaju — —," tà stomijos, un sajutu, ka man waj wisas asinis galwà saskrehja.

„Ak, nè jele nè!" muischkungs neschehligi eebilda starpà. „Schodeen gaida muhsu sahdschà prowinzes pahrwaldneeku, kas riht' sahdschas teesas rewidehs; tas wihrs ar silo kamsoli, kas wisu pirms „urà" sauza, bija Frizis, kas ir mukka prahtà, — un Juhs sineet, ka weens gekis padara daudz par gekeem."

Muischkungs smehjahs no jauna — ha, ha, ha! — un pat kutscheeris, sahnis pagreesees, paskatijahs un taisija smeeklainu gihmi. Es biju ais kauna nosarzis kà uguns, un welti nopuhlejos, lihdzi smeetees, kaut ari ruhkteem smaideem. Es ne-issakami kaunejos pahr sawu dumjibu, un domaju: „Rudolf! schoreis Tew pagahjees pahrleekam schkihbi. Kà pilî smeesees, kad muischkungs grahsa familijai un kutscheeris deenestneekeem pahr Tawu uswehschanos, zaur sahdschu brauzot, stahstihs!"

Mehs nogreesahm no leelzeļa kahdà ehnainà leepu gatwê; sirgi tezeja lehnam pa lihdseno zeļu. „Ta ir ta pils," muischkungs sazija, us baltu, jaukeem sałumeem tehrptu ehku gatwes galà rahdidams.

Tornî pulkstenis sita diwi, kad zaur pils wahrteem eebrauzahm pagalmà. Kutscheeris sawilka groschus un sirgi nostahjahs us tschirkstedamà zeļa staltahs pils leelo durwju preekschà.

Durwis ahtri atwehrahs un us leewena parahdijahs diwi sulaini sposchà mundeerà, — weens bija sirmeem mateem, un otrs wehl jauns, skaists un laipns jauneklis. Wini sweizinaja, godbihjigi palozidamees, palihdseja iskahpt, un jaunakais jautaja it pasemigi: „Kur ir profesora kunga kupars?"

„Profesora kungam naw kupara," kutscheeris atbildeja.

„Taps peesuhtihts," muischkungs pahrlaboja.

Wezais sulainis panehma manu zeļa somu un sazija: Kad es Juhs drihkstetu luhgt, man lihdzi nahkt?

Kad sulainim lihdzi plaschajà koridorà eegahja, tik tad atgahdajos, ka nebiju no muischkunga atwadijees. Atkal jauns misejums!

Sulainis mani wadija pa gresnahm, platahm trepehm us augschu, tad pa druszin schaurakahm, un beidzot gahjahm pa koridoru, kur galà durwis atwehris, winsch rahdija: „Schihs buhs Juhsu istabas."

Kà apstulbis es stahweju un apbrihnoju wisnotaļ isschkehrdigo gresnumu, kas man mirdseja preti, kad eegahju sawà preeksch-istabà: tumsch'sałas tapetes, samta isgresnotas istab'leetas, pee seenahm, platôs, seltitôs rahmjôs, daudz skaistu bilschu, eewehrojamu mahkslineeku raschojumi, apałais galds apklahts ar dahrgu sihda gald'autu, kurà wisadas krahsas mahksligôs audumôs zita aiz zitas mainijahs, un pukainahs, baltahs gardines, kuras par wisâ pasaulê skaistakahm tureju, un starp abeem gala logeem, kas dewa brangu isskatu pahr pils parka sało koku wirsotnehm, karajahs milzigs speegelis, kurà mahj'skolotaja Wiswalda tehls melnà, plati schuhtà tuhka apgehrbà atspogułoja. Sulainis atwehra otras durwis, un koscha gułamà istaba bija redsama: pelekas tapetes, logu preekschkari raibahm pukehm, weschas kumode, masgajamais galds ar spodru alenischu masgajamo błodu, un tumscha magonijas koka gulta, pahrsegta ar sarkanu sihda deki u. t. t.

Wezais sulainis peesihmeja: „Profesora kungs, scheit wareet toaleti taisiht," — man likahs, ka winsch wahrdu profesors riktigi neissauza, — „pehz pus stundas Juhs wadischu pee maltites."

Es paliku weens pats, wehl reis sawu istabu gresnumus pilnigaki pahrluhkodams. Redz, kas par smalkeem palageem! Pret tahdu audeklu mani krekli bija maisu drahna; man bija kauns, tos masgaschanà dot. Wispahr nemot, man waijadseja kaunetees, ari schahdâs istabâs dsihwot. Bet sulainis teiza, ka man ja-apgehrbjotees. Es nomasgajos ar smarschigajahm seepehm, uskemeju matus, nopuzeju un saknopeju sawus platos tuhka swahrkus. Ta bija wisa mana toalete! Pehz apluhkoju bildes. Pee tam eedomajos, ka sulaini war manu zeļa somu newilschus pahrmekleht un eepasihtees ar maneem rupjajeem kreekleem; tamdehl nehmu taschu un eeslehdzu gułamahs istabas kumodê.

Tapa peeklauwehts. Sulainis parahdijahs us sleegschna: „Kungi Juhs sagaida ehdamâ sahlê."

Dsirdama sirds pukstschana. Mehs nokahpahm pa platajahm trepehm. Diw'pusigas spahrnu durwis atwehrahs. Es stahwu leelâ, gaischâ, bruhni tapseretà sahlê. Pee loga stahw atspeedees peleki gehrbees wezigs kungs ar smuku pilnbahrsdu, un tam preti us atsweltena sehsch gaischâ muselinâ, dseltaineem mateem, pabahla kundze; schai klehpî stahw skaista, bilschaina grahmata, kuru ta ar kahdu diwpadsmits gadus wezu meiteni apluhkoja. Ne tahļ no pehdejeem sehsch us dihwana skaists, gadus desmits wezs sehns, ar melno jakts suni speledamees, un pee otra loga atkal kahda jaunkundze, ar masu rokas darbu nodarbodamees; wina bija gehrbusees tumschà kleitê ar bahlu kruhts schleisi un tahdu pat gurnu josłu.

Es sweizinaju sapulzi, weegli palozidamees.

Wezais kungs nahk man preti un sneedz roku, sazidams: „Zik labi, Wiswalda kgs, ka Juhs nahzeet! Juhs atrodeet wisu familiju kopâ, pee maltites us Jums gaidot. Schè ir mana laulatà draudzene."

Schi, it kà tuw'redzigi mehdz, ar peemigtahm azihm paskatijahs, galwu palozidama.

„Tur Schmiz jaunkundze!" — schi kahdu azumirki nolika rokas darbu un apluhkoja mani no galwas lihdz kahjahm — „manas Gertrudes guwernante, un schis mans dehls Klemens, kura skolotajam Jums jabuht."

Sehns tuhdaļ palaida jakts suni un man preezigi tuwodamees sneedza roku.

Winsch man azumirkli eepatika. „Domaju, mehs buhsim labi draugi, Klemens," es saziju.

„To es ari zeru," wezais grahfs atbildeja. „Klemens ir tschaklis un apdahwinahts puika, — tikai drusku weeglprahtigs. Lihdz schim winam Schmiz jaunkundze pasneedza mahzibas, — bet nu waijaga Latinu walodu un zitas gimnasijas mahzibas nemt zauri."

Kamehr grahfs ar mani runaja, es pamaniju, ka grehfene panehma brilles, un mani no augschas lihdz semei apluhkojusi, ar Schmiz jaunkundzi sakkatijahs, it kà abas sasinadamahs.

Tè sulainis meldeja: „Galds jau apklahts."

Grahfs tuhdaļ nehma pee rokas grehfeni, Gertrude tezeja pee guwernantes un es ar maso grahsu, — tà gahjahm pee bagati klahtà galda. Grahfs ar grehfeni nosehdahs blakus, es nehmu plazi grahfam preti, guwernantei blakam, un otrà galà apsehdahs Klemens ar Gertrudi.

Smalkahs serwjetes tika atlozitas. Sirmais sulainis usnesa buljonu.

Es sawu smago sudraba karoti, kaut gan gribedams, nespehju tik isweizigi waldiht, kà zitkahrt pee brihw'galda ar alwa karoti to biju darijis. Bet supe labi smekeja.

Pehz grahfs attaisija buteli un pildija muhsu glahzês sarkanu wihnu. Ziteem nemanot, paskatijos us buteli un eeraudsiju to wahrdu: „Bordo". Grahfs nehma glahzi un, man peeskandinadams, sazija: „Mehs dzeram us Wiswalda kga labklahschanos un wina laimigo eewadaschanos muhsu namâ!

(Skatees peelikumà.)

Semkopibas leetas,

kà tehrauda leektus arkla bleķus, daschadàs fortês, tehrauda lemeschus un soles, preeksch ween- un diwjuhgu arkleem, tehrauda seena-, mehflu- un labibas dakschas, ar 2, 3, 4 un 5 sareem, tehrauda schkipeles, daschadàs fortês, ar un bez rokturreem, drahts audumus, wisàs fortês, preeksch maschinahm un zitahm waijadsibahm, kà ari tschuguna arklus peedahwà par lehtahm zenahm tehrauda- un dselschu pahrdotawa no **L. Kramera,** Jelgawà, apaksch kolonadeem № 3, preti Katoku celai. [41]

Israksts is Jelgawas wirspilsteesas aktehm Jahna Buka subhastazijas-impetrazijas subdsibas leetà pret Leel-Platones Leel-Druku mahjahm, jeb winu tagadejo ihpaschneeku Jahni Weinbergi.

— — — — — — — —

Notiziš 18. Merzà 1885. g.

— — — — — — — —

Us

Keisara Majestetes,

wisas Kreewijas Patwaldineeka u. t. t., u. t. t., u. t. t. pawehli Jelgawas wirspilsteesa issludina schahdu

subhastazijas nolehmumu:

Lai atlihdsinatu Jahna Buka prasijumus no Leel-Wirzawas Leel-Druku mahju ihpaschneeka J. Weinberga, kas sneedsahs lihdſ 531 rubli 60 kap., lihdſ ar peederumu, teek schihs minetahs mahjas uſ likumkahrtigo laiku no weena gada un weenas deenas subhastetes, un winahm jateek pehz scheit eesneegteem un pa tahm starpahm eeskatameem nolihgumeem 16. Maijà 1886. g. schèpat wairakſolischanà pahrdotahm. Parahdu dewejs uſ min. mahjahm, isnemot tos, kas zaur scheem nolihgumeem jau aissargati, teek zaur scho usaizinati, sawas prasischanas no schihm mahjahm pee laika kà peenahkahs eewehrot.

Pehz teesas un pateesibas!
(Teesas parakstìs.)

(S. W.) Teesas usdewumà:
C. Melville,
[240] Jelgawas instanzsekreteeris.

No **Aisupes, Wahnes, Kalnamuischas** un **Fircks-Pedwahles** pagasta waldehm, Talsu aprinkì, teek wispahrigi darihts sinams, ka winas sawas kahrtigas sehdeschanas, no Aprila mehnescha sch. g. sahkot, noturehs schahdàs deenàs:

1) **Aisupes pagasta walde:** katrà pirmdeenà un peektdeenà, sahkot pulksten 10ôs no rihta; pirmdeenàs sehdeschana arweenu beigsees pulksten 12ôs pusdeenà; — sehdeschanas tad tikai nebuhs, ja eekriht swehtku deenà.
2) **Wahnes pagasta walde:** katrà pirmdeenà, sahkot no pulksten 2eem pehz pusdeenas; — ja eekriht swehtku deenà, tad arweenu nahkoschà pirmdeenà.
3) **Kalnamuischas pagasta walde un pagasta teesa:** katra mehnescha pirmajà zetortdeenà. Pagasta teesas sehdeschana sahksees pulksten 10ôs no rihta, un beigsees pulksten 1à; pehz tam pagasta waldes sehdeschana. — Ja eekriht swehtku deena, tad notiks sehdeschana sesidenà pehz tam.
4) **Fircks-Pedwahles pagasta walde un pagasta teesa:** katra mehnescha otrajà zetortdeenà. Pagasta teesas sehdeschana sahksees tàpat pulksten 10ôs no rihta, un beigsees wehlakais pulksten 1à. Pehz tam pagasta waldes sehdeschana; bet ja eekriht swehtku deena, tad sehdeschana notiks tai paschà nedelà sestdeen.

Tambehk wiseem, kam ar augschà minetahm pagasta waldehm personigi darischanas, waj nu nodoschanu maksaschana, pasu pahrmainischana jeb zitas darischanas, jameldahs pee tahm minetàs deenàs, — un tàpat ari teem, kam ar Kalnamuischas un Fr.-Pedwahles pagasta teesahm darischanas. Wisàs zitàs deenàs buhs par welti, ja tanìs nahks pee pagasta waldehm; un it ihpaschi pases un kwihtes par nodoschanu samaksaschanu warehs weenigi tikai augschà minetàs deenàs dabuht.

Tà nospreests 15. Merzà 1885. g.

Aisupes	pag. wez.:	P. Wikstrem.
Wahnes	„ „	A. Grikmann.
Kalnamuischas	„ „	P. Graudinsch.
Fr.-Pedwahles	„ „	P. Wilsohn.

[236] Skr.: J. Wollrats.

Grendschu, Irlawas, Degahles, Kuhku (Ritt. Abaushof), Snapju (Friedrichsberg) un Pehtertahles pagasta waldes dara sinamu ar scho saweem ahrpagastôs dsihwojoscheem, 1864. gadà dsimuscheem pagasta lozekleem, ka wineem, pehz sawas peederibas,

8. Aprilì 1885. g. pee Degahles, Snapju un Pehtertahles,
9. Aprilì 1885. g. pee Irlawas un Kuhku, un
11. Aprilì 1885. g. pee Grendschu

pagasta waldehm Riterschaftes pagastu namà sasanahk, jo augschminetàs deenàs taps sasaukschanas listes par 1885. gadu lasitas preekschà, pee kam peesihmejams, ka listes diwu nedelu laikà, rehkinahts no tahs deenas, kurâs winas taps lasitas preekschà, katru been', bes ween swehtdeenàs, warehs tapt no katra eeskatitas. — Tai paschà laikà, bet ne wehlaki, ir ari wisas sahbsibas, kuras uſ listu sarakstischanu sihmetos, Tukuma aprinka karaklausibas komisijai peenesamas.

Riterschaftes pagastu namà, 14. Merzà 1885. g. (№ 159.) [237]

Sludinajums.

Kad scheisenes Krahdinu mahju saimneeks, Janis Krahding, scho mahju waldibu saiwai wezakai meitai, Annai, no Jurgeem s. g. zedeerè, tad teek no Krona Granteles pag. teesas wisi tee, kam tur kas buhtu preti, un kam kahdas parahdu prasischanas no mineto mahju saimneeka peenahktos, usaizinati, sawas eerunas, kà ari parahdu prasischanas lihdſ 11. Aprilim sch. g., kas par weenigo peemeldeschanas, kà ari isslehgschanas terminu nolikts, scheit peemeldeht un usdot, ar to nosazijumu, ka teem, kas scho termiņu nenems wehrà, muhschiga klusuzeeschana taps uslikta.

Grantelè, 13. Merzà 1885.
(№ 66.) Peesehd.: J. Asauzky.
Skr.: C. Fohrup. [238]

No Jelgawas pilsehtas bahrinu teesas teek wisi tee, kas nelaikim

Georgim Matheram

papihrus un dokumentus sawà laikà nodewuschi, zaur scho usaizinati, tos paschus, sawas legitimazijas usrahdot, lihdſ 1. Junijam sch. g. nemt preti no Mathera atstahtahs mantibas kuratora, oberhofteesas adwokata J. v. Grota, Jelgawà, Katoku celà № 20, kur tas ik deenas lihdſ pulkst. 11eem preekschpusdeenà buhs runajams.

Jelgawas rahtusì, 12. Merzà 1885. g.
(№ 990.) [235]

Sludinajums.

Pee krona Pehterneeku pag. peederigà meita, Juhle Ennepetz, ir pee krona Pehterneeku pagasta peederigà laulatà pahra Jehkaba un Lawises Leepas widejo dehlu Jani, dsim. 1875. g. 4. Aprilì, adoptejusi.

Kad kahdam buhtu kas tam preti, teek usaizinahts, 4 nedelu laikà no apakschà rakstitahs deenas sawas eerunas schè peemeldeht; jo sehak wairs neweens netiks klausihts.

Krona Pehterneeku pagasta teesà, 7. Merzà 1885.
(№ 49.) Preekschs.: M. Müller.
Skr.: Kaunitzky. [214]

Stendes

pagasta walde dara sinamu wiseem pee Stendes pagasta peederigeem zilwekeem, ka wina sanems galwas naudas un isdos pases tikai

katrà zetortdeenà.

Stendè, 6. Merzà 1885. [217]
(№ 99.) Pag. wez.: F. Sprunk.
Skrihw.: C. Pawel.

No Bukaischu pagasta magasinas taps 18. Aprilì sch. g.

400 mehri rudsu

masakàs dalàs wairakſolischanà pahrdoti. Pirkschanas nosazijumus war katrà zetortdeenà pee schihs pagasta waldes eeskatiht.

Bukaischu pag. waldè, 9. Merzà 1885.
(№ 135.) Pag. wez. w.: J. Leeping.
(S. W.) Skr.: Reichmann. [220]

Galamuischas pagasta teesa usaizina scheisenes Bluhdschu mahju ihpaschneeka, nelaika

Ata Egles

parahdu dewejus un nehmejus, lai sawus prasijumus un parahdus 3. Maijà sch. g. usdod schai teesai.

Parahdu dewejeem, kuri minetà deenà nepeeteiksees pee schihs teesas, usliks muhschigu klusuzeeschanu, un parahdu nehmejeem pehz tam usliks likumigu sodu.

Galamuischas pag. teesà, 1. Merzà 1885.
(№ 41.) Preekschsehd.: E. Putnin.
(S. W.) Skr.: Sihlischkis. [225]

Sahtinu krona pagasta teesa usaizina zaur scho wisus tos, kureem kahda likumiga pretruna pahr to buhtu, ka pee Sahtinu pagasta peederigais Mas-Stalgu saimneeks, Frizis Rumba, kuram meesigu behrnu naw, sawu pameitu, Lihbu Künstler, apprezetu Miltu, behrna weetà peenem jeb adoptè, schahdu pretrunu lihdſ **30. Aprilim sch. g.** pee schihs teesas peenest, jo pehz minetà termina schi adoptazija, uſ priwatlikumu 185. § pamata, tiks wisgaligi noslehgta, un nekahdas pretrunas wairs nepeenems.

Sahtinu teesas namà, 12. Merzà 1885.
(№ 53.) Preekschsehd.: J. Sommer.
(S. W.) Pag.-skr.: A. Günther. [230]

Pehz tam, kad pee Ilsumuischas pagasta peederigà, besbehrnibà dsihwodamà atraitne, Eewa Nikter, ari pee Ilsumuischas pagasta peederigo Jahni Sneedsi, Ferdinanda un Madalas dehlu, behrna weetà peenehmusi (adoptejusi), top no Ilsumuischas pagasta teesas wisi un ikkatrs, kam warbuht pret scho adopziju kahdas likumigas eerunas buhtu, zaur scho usaizinati, ar tahdahm seschu nedelu laikà un wisu wehlakais par isslehgschanas terminu nolikta 15. Aprilì sch. g. pee schihs teesas peeteiktees, jeb uſ muhschigu klusuzeeschanu atraidamu spreedumu sagaidiht.

Ilsumuschas pag. teesà, 4. Merzà 1885.
(№ 43.) Preekschs.: A. Plosmann.
Skr.: J. Waldmann. [209]

Sludinajums.

Snikeres pagasta walde dara zaur scho sinamu, ka no scheisenes pagasta magasinas taps 3. Aprilì sch. g. pahrdoti:

300 mehri rudsu,
100 mehri meeschu, un
200 mehri ausu.

Snikeres pag. waldè, 22. Febr. 1885.
(№ 47.) Pag. wez.: M. Maulwurff.
(S. W.) Skr.: Reichmann. [195]

Sludinajums.

Dignajas mahzitaja pagastam, Jaunjelgawas aprinkì,

skolotaja

waijadsigs. Skolotaju kungi, kuri scho weetu wehletos peenemt, jeb tuwakas sinas pahr to dabuht, war lihdſ 1. Aprilim s. g. pee weetigà zeen. mahzitaja kunga peeteiktees. Leezibas sihmes japeenesa.

Dignajas mahzitaja pagasta waldè, Februara mehn. 1885.

Pag. wez.: A. Johstin.
Skr.: J. Stanke. [198]

Sludinajums.

Rundales pagasta teesa, Bauskas aprinkì, dara zaur scho sinamu, ka 10. Aprilì sch. g., pulksten 12ôs pusdeenas laikà, schi teesa scheisenes

Seepeln-Reekstu mahjas

teesas namà uſ 3 gadi, t. i. no 23. Aprila 1885. lihdſ 23. Aprilim 1888. g., uſ nomu (arendi) issolihs. Tuwaki nosazijumi ir scheisenes kanzelejà katru been' preeksch eeskatischanas sabonami.

Tàpat taps 18. un 19. Aprilì sch. g. Seepeln-Reekstu mahjàs sirgi, gowis, aitas, zuhkas, rati, ragus, ezeschas, arkli, lauka rukki un wehl ziti dasch'daschadi saimneezibas rihki no schihs teesas pret tuhdalin skaidru samaksu wairakſolischanà pahrdoti.

Rundales pagasta namà, 13. Merzà 1885.
№ 262.) Preekschs.: J. Drenger.
S. W.) Tees. skr.: C. Golowin. [242]

Ruston, Proktor un beedr., Rihgà,

pilsehtas Kalku celà № 6,

wisadu semkopibas maschinu un skunstigu mehslu pahrdotawà

atrodahs leelà iswehlè: **Lokomobiles** un **twaiku kulmaschinas,** is paschu fabrikas Linkolnà; **Flöthera stiftu kulmaschinas, platsehschanas-, wehtischanas maschinas. — Wooda labibas** un **sahles planjmaschinas. — Ekseku maschinas. — „Tiger" sirgu grahbeklis. — Flöthera** un **Sacka uniwersalee** un **tschetrlemeschu arkli.** — Grahsa Münstera **kartufelu isrokamais arkls. — Ehrgku** un **Sweedru arkli. — Ezeschas. — Sehklas apklahjeji** u. t. pr. — **Uguns dsehschamee aparati. — Lopu baribas sutinaschanas aparati. — Dezimala swari. — Maschinu sikfnas. — Maschinu ella.** — Skunstigi mehsli, kà: **superfosfati, kaulu milti, kainits, sehrskahbais amonjaks** u. t. pr. — Par usdoto prozentu saturu schais mehslôs mehs usnemamees pilnigu galwoschanu. [1]

Kursemes kreditbeedribas direkzija ir tikusi luhgta no apakschà minetahm eestahdehm un personahm, **lai isnihzina** schahdas krahschanas-lahdes sihmes, kà:

1) **No Belmontas pagasta teesas:**
krahschanas-lahdes sihmes uſ augku-augleem № 24751, à 40 rubl. № 24752 3/4, à 100 rubl. no 15. Junija 1874. g., № 27756, à 60 rubl. no 18. Junija 1875. g., № 33886, à 100 rubl. no 13. Junija 1877. g., № 48917 5/21, à 100 rubl. no 12. Junija 1881. g., — uſ Schenberges pagasta lahdes wahrdu; № 42301, à 100 rubl. no 23. Julija 1879. g., — uſ Upesmuischas magasinas lahdes wahrdu; № 26508, à 100 rubl. no 18. Februara 1875. g., № 33884, à 100 rubl. no 13. Junija 1877. g., № 38687, à 100 rubl. no 17. Julija 1878. g., № 50493, à 60 rubl. no 8. Februara 1882. g., — uſ Laukumuischas pagasta lahdes wahrdu; № 47380 2/1, à 100 rubl. no 16. Februara 1881. g., — uſ Laukumuischas magasinas lahdes wahrdu.
2) **No Mahrtina Kuppena, is Pehtermuischas:**
krahschanas-lahdes sihmi uſ augku-augleem № 32245, à 50 rubl. — no 18. Febr. 1877. g., uſ Mahrtina Kuppena wahrdu, is Kr. Pehtermuischas.
3) **No Ilsesmuischas pagasta teesas:**
krahschanas-lahdes sihmi uſ augku-augleem № 59494, à 300 rubl. no 5. Septmbr. 1884. g., — uſ pee Ilsesmuischas peerakstità, nepee-auguschà Jahna Brangala wahrdu.
4) **No K. Lingas:**
krahschanas-lahdes sihmi uſ augleem Lit. D sem № 19474, à 100 rubl. no 1. Merza 1884. g., ar kuponeem preeksch 1. Maija 1885. g. un tahlak, — uſ Greetas Linge wahrdu, is Kauzemindes.
5) **No Lihses Scheema, is Kahrlumuischas:**
krahschanas-lahdes sihmi uſ augleem Lit. D sem № 3307, à 100 rubl. no 7. Maija 1874. g., ar kuponeem preeksch 1. Maija 1885. g. un tahlak, — uſ pee Kahrlu-muischas peerakstitahs Karlinas Scheema wahrdu.

Uſ Kursemes kreditbeedribas krahschanas-lahdes Wisaugstaki apstiprinato statutu 10. § pamata minetahs beedribas direkzija nu zaur scho usaizina wisus tos, kam schihs par suduschahm peemeldetahs krahschanas-lahdes sihmes warbuht buhtu, tahs wehlakais gada laikà, rehkinot no schi sludinajuma treschahs issludinaschanas deenas Kurzemes „Gubernas Awisê" un Jelgawas „Latweeschu Awisês", Kursemes kreditbeedribas direkzijai usrahdiht; jo zitadi schi direkzija augscham mineteem ihpaschneekeem scho pirmo sihmju weetà, kas pehz likumeem tad buhs palikuschas par nederigahm, israksths un isdos **jaunas, ween'weenigi derigas sihmes** (duplikatus).

Jelgawà, 5. Merzà 1885. [207]
(№ 734.) Darischanu waditàjs: **H. W. Pychlau.**

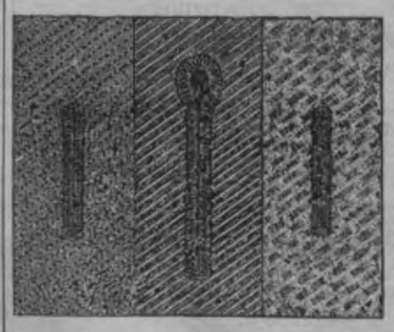

Schujmaschinas,

is slaweni pasihstamahs fabrikas, zitreis

Frister un Rossmann,

akzijn beedriba Berlinè,

ar roku un **kahju dsenamas,** kas ir apgahdotas ar wisu jaunakeem un praktiskeem pahrlabojumeem, jau sen scheit leetaschanà, un tiklab darba spehjibà, kà ari stiprumà par labahm israhdisuschahs, un tàpat ari schujmaschinas no wisahm zitahm leetajamahm sistemahm preeksch familijahm un amatneezibahm, tamlihdsàs isrihkotas ar **knop'zaurumu aparatu,** ar kura palihgu tuhkstosch' knop'zaurumu par deenu war pagatawot, peedahwà

J. Friederichs,
Jelgawà, Paleijas celà Nr. 3.

Schihs schujmaschinas ari teek atdotas pret **weena rubka samaksu ik nedelas.** — Pilnigu garantiju dod mans weikals, kas jau 36 gadus pastahw un ir nogrosihts uſ kreetnakeem pamateem. [206]

Mahziba par welti.

Agenturas- un komisijas weikals

no

Otto Westermana,

general-agenta no Pirmahs Kreewu uguns-apdroschinaschanas beedribas,
dibinatas 1827. gadà,
Jelgawà, Paleijas celà Nr. 16,

usnemahs wiswisadas apdroschinaschanas pret uguni, apgahdà apdroschinaschanas uſ pee-auguschu un behrnu dsihwibu, kà ari wehrtibas papihru pirkschanu un pahrdoschanu eeksch- un ahrsemè. Turpat ari kuponi teek uſ wislehtako nemti preti un prehmijas apdroschinatas pret isnihzinaschanu.

Guano, schpezial-mehflu un superfosfata pahrdoschana
is Ohlendorfa fabrikas Londonè. [42]

Rihg. brandwihna kantoris

Jelgawà (C. Höpkera kga namà).

Wisadi dsehreeni, is **A. Wolffschmidta** un **K. Balka** kgu fabrikahm Rihgà, dabonami pee manis par fabrikas zenahm.

C. Withals.

Eepakaschana kastês neteek aprehkinata. [6]

Auglu kokus

no wisu labakahm sortehm, **ogu-** un **krahschnuma kruhmus** leelà iswehlè, kà ari frischas **puku-** un **sakņu sehklas** peedahwà [227]

Fr. Henning & dehls,
skunsts- un andeles dahrsneeki Aisputè.

Meschamuischas Leel-Spinnôs

swehtdeen, 7. Aprilì sch. g.:

Weesigs wakars.

Tuwakas sinas programôs. [239]

Sludinajums.

Sahmu salas II. kirspehles teesa dara zaur scho sinamu, ka pee schihs kirspehles teesas schi gada 8. Maijà, pulksten 12ôs pusdeenà, senakà Laisbergas tirgotaja, K. J. Potapowa, apaksch Soelas pee Sahmu salas ee-enkuroto, 1883. g. is preeschu kokeem buhweto, diwmastigo kugi „Olga", ar pahrsegu un ruhmi no 44 lasteem, atskaitot 2 lastus kajites ruhmes preeksch kuga laudihm, 42 lastus leelu, wairakſolischanà pret tuhdal skaidru samaksu pahrdos. [180]

Arensburgà, Sahmu salas II. kirspehles teesà, 8. Februari 1885.

Kirspehles teesnesis: **Ekesparre.**

---

25 rubli pateizib. algas!

20. Februari tika Apriku krogà, Aispuptes aprinkì, maneem brauzejeem, no Leepajas mahjàs brauzot, 2 sirgi nosagti, un proti: 1) sirgs, 7 gadu wezs, bruhns ar melnahm krehtihm un melnu asti, masa blese peerè, un 2) sirgs, mass melnikis, bes sihmehm, 13—14 gadu wezs. Abeem sirgeem bija astes lihdſ tschinksiu lozekleem pa-ihssinatas.

Kas man skaidras sinas dod, ka es tos sirgus waru dabuht rokà, dabon augschmineto pateizibas algu.

Planizè, pee Kuldigas. [213]

Barons v. Stempel.

Wittenheim-Susejas muischà,

Ilukstes aprinkì, no tagad sahkot lihdſ 1. Julijam atrodahs no walsts-kehwnizes pahrwaldes eeruhmehts **Ardeneeschu piln' asinu ehrselis** „Gaspars", kà ari is Turgeles dsimis pus'asinu **Arabeeschu ehrselis** — preeksch aplezinaschanas pret samaksu no 5 rubleem un 1 rubla stalli. Ruhme un ehdinaschana 30 kap. deenà par kehwi.

Wittenheim-Susejas muischwaldibà, 20. Merzà 1885. [241]

Sirgu tirgus

Kuldigà.

Kuldigas pilsehtas walde dara zaur scho sinamu, ka 6. Maijà sch. g. Kuldigà noturamais gada-tirgus atzelts uſ

3. Aprilì sch. g.,

un tamlihdsàs **2., 3. un 4. Aprilì sch. g.** uſ pee Kuldigas pilsehtas buhdamà Krauku platscha sirgu tirgus tiks noturehts. Turpat buhs ari stalli dabonami, kurôs 50 sirgeem buhs ruhmes. [122]

Kuldigas pilsehtas waldè, 12. Februari 1885.

Sirgu- un

lopu tirgus

Bauskà

buhs **18.** un **19. Aprilì 1885. g.** bes tulles maksas. [243]

Sihku [224]

sakņu sehklas

un wisadus **dahrsa stahdus** war dabuht pee dahrsneeka Aisfelda, Behra-Wirzawà.

Mistra labiba

(ausas ar meeschem), sehklai deriga, dabonama pirkt Aurumuischà, pr. Friedrichshof stanziju. [234]

A. Kühns,

Katoku celà № 23, Jelgawà,

naschu kaleju, tehrauda- un misina leetu pahrdotawà, peedahwà: **galda-, greeschanas-, lehka-, kauschanas-, fedlineeku-, kurpneeku-, dahrsneeku-, poteschanas-, bahrdas-, kabatas-** un **spalwu naschus,** wisas sortes **dahmu-, knopzaurumu-, brodeereschanas-, papihra-, nagu-, skroderu-,** un **dahrsneeku schkehres, dsirkles, dahrsneeku-** un zitus sahgus, swahrpstus un ehweldselses, tehjmaschinas wisôs leelumôs un daschadàs formàs. Turpat ari teek naschi, bahrd'naschi, dsirkles u. t. t. pagatawoti, slihpeti un repareereti. [45]

Etikis,

20 kap. stopà, ir dabonams **Schönberga apteekà.** [216]

Prezejees

sulainis,

kas war usrahdiht labas atestates, atrod deenestu **Leel-Satikè.** [221]

---

4. un **5. Aprilì sch. g.** teek pee Aisputes wirspilsteesas

diwas mahjas

wairakſolischanà pahrdotas. Nolihgumi eeskatami Aisputes wirspilsteesas kanzelejà un pee apakschà parakstijuschà. [197]

Adwokats von Grot,
Jelgawà, Katoku celà № 20.

Kaunas gubernà, ne tahl no Kursemes robeschahm,

diwas muischas,

kas atrodahs jaukàs weetàs, ar loti labu semi, mescheem, labi usturetahm muhra ehkahm un pilnigu inwentaru, ir pahrdodamas. Tuwakas sinas isdod barons Aleksanders Tornows, **Podlinkowà,** pee **Linkowas.** [228]

Weena muischa,

pee **1187** puhra-weetahm leela, kahdas aprinka-pilsehtas tuwumà, ir zaur apakschà parakstijuschos pahrdodama sem labeem nolihgumeem. [196]

Adwokats von Grot,
Jelgawà, Katoku celà № 20.

Bruhsts,

no senakeem laikeem eerihkots preeksch Bairischu alus, labà weetà pee esara, ir isnomajams. — Japeeprasa pee Pozeemu muischwaldes, pahr Limbascheem. [244]

Lehzu-, ahbolina-, timotina- un zitu **sahtu sehklas**
pahrdod uſ galwoschanu [233]

W. Benedix,
Bauskà.

Labs wagare

ar labahm leezibas sihmehm meklè tuhlit waj no Jurgeem weetu. Tuwaki pee Lankowsky & Liccop, Jelgawà, Katoku celà № 5. [222]

R. John Hafferbergis,

Rihgà, Kungu celà Nr. 12,

pahrdod **linu-** un **pakulu dsijas, deegu** un **Anglu wehwer'schkehrinu,** kà ari **daschadus audekłus, dweelu drellus, galdrahnas** u. t. t.

par fabrikas zenahm.

Atkalpahrdeweji dabon pelnas teesu. [49]

Rakstamo un sihmejamo leetu pahrdotawa

— tiklab leelumà, kà masumà, — kà ari

konto-grahmatu

fabrika

no

Augusta Lyra,

Rihgà, Kop-celà № 3,

peedahwà par lehtahm zenahm wisas waijadsigahs leetas preeksch kanzelejahm un skolahm. [2]

Deriga

preeksch modereschanas.

Gluschi tuwu pee Jelgawas pilsehtas buhdama muischina lihdſ ar kahdahm 90 puhra-weetahm plawu un labi usturetahm ehkahm, starp kurahm ihpaschi loti labs, wiszaur grihdots gowu stallis preeksch 35—40 lopeem, kà ari waijadsigee ledus pagrabi un zitas preeksch modereschanas derigas ehkas atrodahs, teek no 23. Aprila sch. g. isrenteta. Uſ wehleschanos war wehl wairak stallu, pawisam preeksch kahdeem 70 lopeem, tikt eeruhmeti. Ik pehz salihguma, war wisas ehkas tikt lihdſ isnomatas, jeb ari tikai kahda dala no tahm; tàpat ari inwentarijuma gabalus lihdſ ar kahdeem lopeem war dabuht lihdſ. Widutaji jeb mahkleri neteek peenemti. Klahtakas sinas dabonamas Jelgawà pee J. W. Steffenhagena un dehla. [203]

Labi dihgstoschas

ahbolina, timotina un lehzu sehklas

pahrdod

K. Heilsbergis,

Jelgawà, pee tirgus platscha, blakus apteekim. [51]

Дозволено цензурою. Рига, 25-го Марта 1885. г.

Drukahts pee J. W. Steffenhagena un dehla.

(Tè klaht peelikums.)

malku sahgeht kahdam Schihdam. Pusdeenâ weenam no scheem wihreem atnes nowahritus kartuseklus ar taukeem. Wihrs ehd, un dod ari sawam otram beedrim. Tik-ko beids ehst, tè abeem breesmigi sahk eekschas dedsinaht. Gan nu dser uhdeni, — bet wiss welti. Wini steidsahs us mahjahm un sahk dsert peenu. Weenam no tam gan palika labaki, — bet otrs bija janowed us slimnizu. Ari tas pehz pahri deenahm iswesekojahs. Buhtu wihrs weens pats ehdis, tad jau gan deewssin kà buhtu klahjees. Leeta tagad stahw ismeklescchanâ. — Redseet, kahdi nu laiki! No sawas pascha seewas wairs newar buht droschs. Jo kà dakteris teizis, tad nahwes sahles bijuschas peemaisitas ehdeenam. — Zeen. gubernatora kgs 15. Merzâ apmekleja muhsu pilsehtu. — Ledus Daugawâ pee mums sahka eet 19. Merza pehzpusdeenâ, un ari laimigi isgahja, nekahda posta nepadaridams. — Kahdâs 6 weetâs pilsehtâ melnas tahseles iskahrtas pee nameem, par sihmi, ka tur baku slimiba kahjâs. J. Ste . . .

Jehkabschtate. Pilsehtas weetneeku sapulzê schi gada 21. Februarî iswehletais pilsehtas galwa, no deenesta atlaistais meschakungs, wirsleitnants von Voigts, no gubernatora apstiprinahts schai amatâ.

Kuldigas pilsehtas waldei no walsts-padomes atkauts, eewest sirgu un ekipaschu nodoschanas, bet ne pahrak pa 4 un 2 rubl.

Ehdoles mahzitajs, W. K. Otto, nomiris 5. Merzâ, 42 gadu wezumâ.

No Kopineem. (Eesuhtihts). Kahds „Latw. Awischu" korespondents, ar pawahrdu „Kahds kaiminsch", ir eesneedsis „Latw. Awischu" 8. nummurâ sch. g. kahdu rakstu pahr brihwzeemu Konineem (Kurischkönige). Scho rakstu islasot, war nomaniht, ko zilweks war farakstiht, kad winsch no pateesibas zeka noklihst. Schim Juhsu gara raschojumam par atspehkoschanu lai deretu schihs turpmak minetahs rindinas. — Minetee brihwlaudis ne-atrodahs wis us tik „behdiga stahwokla", kà tas laikrakstôs lasams, — to peerahda tas, ka laudis, kas us tik „behdiga stahwoklâ" stahw, newaretu sawas dehlus uniwersitetês suhtiht; bes tam tee newaretu Rihgâ, Leepajâ, Kuldigâ, Wentspilî un paschi sawâs mahjâs tik jaukus un staltus namus no keegeleem ar dakstinu jumteem eegahdatees, — ko Jums, kà kaiminam, tadschu gan waijadseja sinaht un redseht. Jeb waj ne-atrodahs no scheem Koninneekeem muischu pahrwaldneeki tahlâ Kreewijâ? Waj ne-atrodahs daschâs pilsehtâs no wineem wihri eewehrojamôs amatôs? — Ka mans raksts taisniba, to apleezinu ar sawa pilniga wahrda parakstu. Bet Jums es dodu scho padomu, kamehr Juhs meerigus semes eemihtneekus pa awisehm wasajeet: „Ne sutor ultra crepidam!" A. Tontegats.

Redakzijas peesihmejums: Sawâ atbildê zeen. Tontegata kgs ari pretojahs wahrdam „Kopini". Pee tam pirmais eesuhtitajs nebija wainigs, bet redakzija pati, kurai tas wahrds „Konini" likahs buht rakstitaja kluhda, tamdehk ka zitôs Kursemes apgabalôs, un ari wezâ Stendera, Ulmana un Brasches wahrdnizês, mineto brihwzeemu sauz par Kopineem, — laikam gan tamdehk, ka wini dsihwo kopâ leelakâs sahdschâs. — Wahrds „Konini" gan bes schaubischanahs weens un tas pats, kas „Kurische Könige", kuru wini dabuja to leelo brihwibu dehk, kas teem jau bija no wezu wezeem laikeem.

No Sases. Sagti strahdâ pee mums beeschi un pahrdroschi sawus tumsibas darbus. Tà ne sen L. kalejam un kahdam kalpam islausa klehti un isnehma gatu un drahnas, un isweda no stalla E. polwerka pusgraudneekeem 2 un Z. saimneekam 2 sirgus. Z. saimneeka brangais ehrselis laikam sagkeem nebijis sawaldams; jo bija paspruzis walâ, un tika no kahda brauzeja sakerts un tuwakâs mahjâs nodots, ko Z. dabuja atpakal. Ari pusgraudnecki sakehra weenu sirgu J. pilsehtinâ. — L. saimneekam, no L. meestina brauzot, pee W. kroga kahds D. m. pagasta sirgu draugs B., ne-eewehrodams wezâ likuma: „kam naw sirga, lai eet kahjahm", atraisija pee kroga peeseetu sirgu un laidahs ar to lapâs. Bet L., manidams, kà sirga wairs naw, dodahs ar kahdeem palihgeem karmantschikam pakal, un to ari laimigi panahk. Blehdis, redsedams, ka no behgschanas naw ko domaht, apmeerinajahs wehl ar to, ka zaur weikleem meleem gan tiks no zeetuma drihs walâ; jo naw jau pirmà reisa, schinî skolâ eksamenu noleekot. Bet ahwu, brahlit! Kehraji spreesch paschi teesu, — gahsch weiklo schpekulantu pee semes un dod mugurai weiklo pirkstu algu tik bagatigi, ka blehdis nespehj wairs uszeltees. Par laimi kahdi schehligi Samareeschi, gazam braukdami, noweduschi winu us S. krodsinu, kur trihs deenas nogulejees un atspirdsinajees, un tad aiswilzees us sawu buhdu. Zerams, ka schis ar scho weikalu us preekschu wairs nenodarbosees! — 12. Merzâ atkal muhs behdu wehsts satreeza, ka muhsu apgabala slawenakais sirgu saglis J. ne tahk no S. meestina tizis apsweizinahts kahdâs mahjâs, sawu weikalu dsenot, ar trim slintes schahweeneem, kas wisi laimigi sasneeguschi sawu mehrki, proti roku, kahju un sahnus. Beigâs ari wehl daschi to pazeenajuschi ar kokeem. Tagad nabadsinsch gulot, no schihm apsweizinaschanahm apmulsinahts, us slimibas gultas. Teiz, ka esot leelijees: ja Deews likschot isweselotees, pahr scho leetu Augstai Waldibai eesneegt luhgumu, lai islaistu pawehli, kas aisleedz, sagkus sawôs darbôs zaur slintes schahweeneem trauzeht; jo zaur tahdu schauschanas nebuhschanu warot wisus sagkus padariht us scho swarigo amatu par nederigeem. — Muhsu pusê tagad stipri zerè, ka zaur scho eewehrojamo notikumu kahdu laiku buhs meers no sagkeem.

Labzeris.

No Waltaikeem. (Eesuhtihts). Muhsu mihkoto, wezo baronu von Simolinu 12. Merzâ pawadijahm us dusu. Winsch weegli un saldi aismiga pehz trihs deenu slimoschanas; jo bija sasneedsis jau wairak nekà 80 gadu wezumu. Tik lihds nahwes sina bija dsirdama, wisi Pehrboneeschi tschumeja un kusteja, puschkus un goda wahrtus taisidami. No muischas lihds kapsehtai bija 4 gohda wahrti, ar truhwes slagahm puschkoti. Wahku wakarâ sabrauza nelaika ihsteneeki, un sahlê pee puschkotà sahrka sehri dseedaja, ehrgelehm pawadot. Pehz tam ari daschi pagasta lozekli dseedaja, un skolotajs tureja runu. Bija kopâ augsti un semi. Tas bija swehts schkirschanahs brihdis. Klusajâ sahlê daudz asaru riteja. Jaunais barons eeluhdsa saimneekus us brokastu, un pee lihka neschanas jauku runu tureja Skrundas prahwests sahlê, ar jauku dseedaschanu, kursch aisgahjeja dsihwi pasina; tad muischneeki isnesa sahrku laukâ, un pehz tam saimneeki to nonesa lihds rateem. Tàpat ari pee kapsehtas wisi nesa. Nelaiki pawadija daudz muischneeku un leels lauschu pulks. Bija jauka deena, un teescham goda pilna pawadischana. — Us kapeem prahwests wehl tureja runu, peeminedams nelaika mihlestibas darbus, un pehz tam Kalnamuischas skolotajs, Osolina kgs, runaja kahdus pateizibas wahrdus, Pehrboneeschu wahrdâ, nelaikim par slawu, ko bija mantojis, winus waldidams. Nelaikis bija taisns darbôs, lehnigs un labsirdigs waldischanâ, schehligs nabageem, padoma dewejs daudzeem, laipns, mihligs un kà tehws preeksch wiseem. Ne ween Pehrbonê aisgahjeju mihli peemin, bet ari Disch-Dseldê, kur winsch wairak gadu waldija ar mihlestibu un taisnibu, daudz laba daridams. — Meers wina truhdeem, un gods wina behrneem! — Pehrbonê wehl arweenu walda wezais mihlestibas gars starp dsimtkungu un pagastu. Ari starp deenestneekeem daschi wezumu nodsihwo, un neteek aisraiditi. Zik jauki, kur mihlestiba un weenprahtiba kopâ walda! Tur labi klahjahs. Tamdehk jau ari wisi wezee saimneeki paschi wareja eepirkt sawas mahjas; tik weens pats atkahpahs. Kahds Pehrboneets.

Apleezinaschana.*)

(Eesuhtihts.)

Mihkà tautas lapa Latweeschu Awise! Es apakschâ rakstijees it laipni luhdsu, manas rindinas sawas lapas sleijâs usnemt. Leepajas „Latweeti" stahw nodrukahts, 5. nummurâ, rakstu nodalâ „Schis un tas", ka es esot weenai dsehraju beedribai leenejis 6 kapeikas preeksch pusstopa brandwihna pirkschanas, — no kam es it neka nesinu. Tapehz zaur scho waru gaischi un skaidri apleezinaht, ka es neweenam „Weenrozim", nedz ari „Weenkahjim" naudas preeksch tam ne-esmu leenejis. Zik man sinams, tad muhsu pusê tahdu nemaz naw, kureem, ja grib pirkt brandwihnu, nebuhtu naudas, — saprotams, kuram naw naudas, tas jau ari nepehrk! — To buhs ta raksta peesuhtitajs pats is sewis kaut kur sagrabinajis, — jo es it ne buht no tam neka nesinu. Gulbja Juris.

*) Scho rakstu, kà eesuhtitajs mums sino, „Latweetis" esot atraidijis. Red.

Wisjaunakahs sinas.

Berlinê, 3. Aprilî (22. Merzâ). Keisars Wilhelms peesuhtjjis firstam Bismarkam loti sirsnigu rakstu, kurâ teikts, ka zaur Bismarka swehtkeem Wahzu tauta pati sewi godinajusees; bet kà keisars un wina nams preeksch Bismarka juhtot, „to schihs rindinas wehl sludinaschot, kad jau paschi gulescchot kapâ". — Lihds schim walsts-kanzleris saneehmis lihds 6000 laimes wehleschanas telegramu; to starpâ loti daudz is Baltijas- un zitahm Kreewijas gubernahm, kà ari no Siamas kehnina, Zanzibaras sultana u. t. t.

Suakimâ, 3. Aprilî (22. Merzâ). Anglu kara pulki speedahs us preekschu un apsehda awotus pee Tamajas. Cenaidneeks tikai wahji turejahs preti. Uhdena maz, un tas pats loti slikts. Kara pulki atwilkahs atpakal us Zarebu, kas atrodahs zelâ us Tamaju.

Rawal-Pindijâ, 2. Aprilî (21. Merzâ). Afganistanas emirs wakar un schodeen sarunajahs ar lordu Deferinu. Anglu-Indeeschu kara pulki, kas schè sapulzeti, drihsak ne-ees us preekschu, kamehr dabuhs pawehles is Anglijas.

Wehstules un atbildes.

1. **„Kahdam Rendeneeka" kgam:** Strihdus leetu starp Austara, Pona un Brentscha kgeem waijadsetu tur iskarot, kur ta eesahkusees. „Latw. Awisês" mehs negribetum winai dot ruhmes, lai gan esam ar Jums pilnigi weenâs domâs, un Jums tai sinâ skaidra taisniba, ka, ja weens ir naigs ar spalwu, winam wehl ilgam naw jabuht deewssin kahdi apdahwinatam wihram un sewischki isglihtotam zilwekam. Daschs rakstneeks, kas domajahs buht leels gaismas nesejs, daritu daudz gudraki, kad sawas eereibuschahs, streipakodamahs spalwas weetâ nemtu godigu amatu rokâ un zihtigus, gudrus goda wihrus, kas no rakstneezibas neka nesina, spraustos sew par prekschsihmi.

2. **J. G. kgam, Pehrbonê:** Eepreeksch Juhsu derigà un jaukà raksta dabujahm zitu, kas to paschu leetu aprakstu, un kuru jau bijahm nodewuschi drukatawâ. Noschehlojam, ka Juhsu puhlini bijuschi par welti, un ka sawu wehstuli nepeesuhtijaht drukku ahtraki, — tad buhtum abus sawilkuschi kopâ.

3. **J. Freimana**
4. **P—t—tu Jehkaba** } **kgeem:** Wispahr pasihstami.
5. **A— W. kgam, Auzê:** Juhsu atbildi Juhrneeka kgam labpraht usnemsim, ja esset meerâ, ka daschus masus radsinus tai nolauscham. Atbildes domas nekahdâ wihsê nepahrtaisisim; tikai walodu wehlamees — drukku smalkaku.

6. **H. K.**
7. **Semsarischa** } **kgeem:** Nahkoschâ nummurâ. — Leeldeenas swehtku dehk tikai festdeen strahdaja drukatawâ, un tamdehk wisus rakstus,
8. **Weesona**

kas jau nebija eepreeksch peenahkuschi, waijadseja atstaht, isnemot wisjaunakahs un zitas nekawejamas sinas.

Par sinu.

Rakstu „Muhsu siwis Kursemes landtaga preekschâ", swehtku dehk, newarejahm pasneegt „Semkopibas un saimneezibas" peelikumâ. Bes tam winsch ari isnahza garaks, nekà domajahm. Tamdehk pasneegsim to nahkoschâ nummurâ. Zeram, ka zeen. lasitaji talabad nelaunosees; jo drukataju kungeem tak ari jaswehti Leeldeenas swehtki. „Latw. Aw." redakzija.

Latw. Aw. redaktors: **W. Peitan.**

Дозволено цензурою. Рига, 25-го Марта 1885. г.

Glahses saskaneja. Es usskatiju grehseni schaubidamees. Wina patlaban nodarbojahs gar broschu; bet tè jau notinkschkeja Schmiz jaunkundses, Gertrudes un Klemensa glahses, un pehdigi ari grehsene, broschu peestiprinajusi, sneedsa sawu glahsi manai preti, kas man rokâ trihzeja, kamehr ween peeliku pee luhpahm. Bet sarkanais wihns man schoreis masak, daudz masak smekeja, nekà to biju domajis. Man pawisam tà sawadi badijahs gar duhschu. No kam tas wiss tà zehlahs, teescham pats nesinaju isskaidrot, — bet laikam tas nahza gan no tam, ka atrados pee bagatu lauschu galda, un domajos, kad tik ko nepadaru neweikli, kas ziteem maneem galda beedreem buhtu par peedausischanu un — pasmeeschanos.

(Turpmak wehl.)

Drupas un druskas.

Pahr Korjeku smehkeschanas un dserschanas kahribu.

Korjeki dsihwo Seemeł-Sibirijâ. Smehkeschanas kahrumam tee pahrleekam padodahs. Winu pihpji ir no koka, un scho tschibuki tahdi pat, kurus war atwehrt walam. Smeketaji sakrahj tschibuka netihrumus, un smehkè tad tos pa otrahm lahgahm. Pihpju galwinas wisai masas. Tanîs ee-eet tikai tik daudz tabakas, zik spehj eenemt pirkstôs. Korjeki duhmus nepuhsch ahrâ, bet wisus norij dibinâ. Tamdehk noteek, ka smehketaji pehz tam beeschi jo beeschi apgihbst, un tikai pehz minutehm 15 atkal nahk pee samanas. Schahdâ wihsê saklimuschos tihri reebjahs usskatiht. Wisa meesa teem apklahta aukstem sweedreem, seekalas tek pahr luhpahm, elposchana gruhta, un weenumehr jakahsè. — Schahds netikums smehkeschanas sinâ teek wehl pawairots zaur pahrleezigo dserschanu. Kad nu brandwihns winu semê loti dahrgs un gruhti dabonams, tad tee gatawi, par glahsiti sihwà atdot wisu wehrtigakahs leetas. Tà daschs Korjekis atdod par glahsi brandwihna koschu zaunas ahdu. Ja brandwihna pahrdewejs otru glahsi nedod tik lehti, tad dsehrajs sola 2, 3, ja — daschu reis wehl wairak ahdu par gahrdo malzinu. Ihsi sakot: jo brandwihns dahrgaks, jo weeglprahtigaki Korjekis isschkehrdè wina dehk sawu eedsihwoto nabadsibu. Kad nu, kà jau mineju, Korjekeem gruhti nahkahs, brandwihnu dabuht, tad wini eemahzijuschees, paschi pagatawot apreibinadamu dsehreenu is muschmirehm. Schihs sehnes ahrigi gan smukas, — bet eekschkigi pilnas ar nahwes sahlehm. Ar sulu, ko no schihm sehnehm isspeesch, un dascheem ziteem winu semes raschojumeem, Korjeki peepilda wairak trauku. Ja maisijums nosskaidrejees un palizis balts, tad to war eesahkt dsert. Nu kaimini sapulzejahs un meelojahs pee drauga galda. Dserschana welkahs lihds trim deenahm. Kad krahjums isbeigts, ikweens dodahs us mahjahm. — Ari seemeła breeschi labpraht ehdot muschmires. Sinams, wini no tahm apreibst, tàpat kà zilweki, un zeeschi eesnauschahs. Medineeki tahdôs brihschôs winus weegli dabon rokâ.

Kà daschi Nehgeri Afrikâ medi.

Nehgeri, kas dsihwo deenwidôs no Kongo upes, medi mescha kustonus schahdâ wihsê: Seemâ, kad leelà sahle zaur pastahwigi puhsdamo rihta wehju pahrleekam iskaltusi un lehti deg, daudz medineeku salasahs kopâ, un ar slintehm apbrunojuschees, dodahs meschâ. Sinamam medibas aprinkim apwelk wisapkahrt kehrdi. Weenâ malâ wairak weetâs aisdedsina sausu sahli. Zaur puhsdamo wehsminu uguns loti ahtri isplatahs. Otrâ malâ medineeki nostahjahs un gaida us no uguns leesmahm behgdameem lopineem, kas pa pulkeem schmauz us klaijumu, un tahdâ wihsê lehti noschaujami. Bet schahda medischana ari naw bes breesmahm. Aprobeschotà aprinki atrodahs ari plehsigi swehri, kà: lauwas, leopardi un tihgeri, kas sawâs isbailês breesmigi dodahs wirsû medineekeem. Tahdôs gadijumôs ne ween swehri, bet ari daudz medineeku saudè dsihwibu. — Ari wehl zitadâ wihsê Nehgeri tur medi. Wini taisa, no kahdas upes eesahkdami, taisnu, brangi augstu un garu schogu. Schinî atrodahs zaurumi, kurôs zilpas eeliktas. Zilpas ir taisitas schahdâ wihsê: Pee augsta koka ir smags kluzis loti weegli peestiprinahts. Kluzim strikis apsteets, kura gali aissteepti schoga zaurumam preekschâ. Ja nu kustonis dodahs zaur schoga walejo weetu, tad tas wisadâ wihsê aiskar strikus. Pawilktais kluzis kriht un nosit lopinu. Zilpu kluzî daudz reis ari eedsen spizas dselsis. Bes tam sem zilpu weetahm isrok dsilas bedres, kuru dibinâ spizas dselsis sadurtas. Pahr bedrehm noleek sausu sahli waj sakaltuschos sarinus, kas tuhlit luhst, tik-ko lops tur usmin.

Mihklas.

1) Nogreesch galwu, israuj-mehli, dod dserti un runà. J. A.
2) Sit un klapè, eet un greeschahs, bet naw zilweks.
3) Apaksch weenas zepures stahw tschetri brahli. F. S.
4) Strihpains wihrs pahsmus skaita
Leelôs laudîs, treijâs walodâs.
5) Koka seme, kaula arklis,
Treiju krahsu arajinsch. Tihzans.

Burtu mihkla.

6) Es nahku no sirds skumibas,
Zik dascham ar' no dusmibas, —
Bet dsehrajam no dserschanas,
Un smehjejam no smeeschanas.
Bet Tschigans par to preezasees,
Kad „w" man preekschâ peestahsees, —
Un Tu man laipni pateiksees,
Kad kuplâ druwâ eestahsees. T. Meijer.

(Usminejumi 15. nummurâ.)

Lehzeju mihklas usminejums.

(Skat. 11. nummurâ.)

Atslehga.

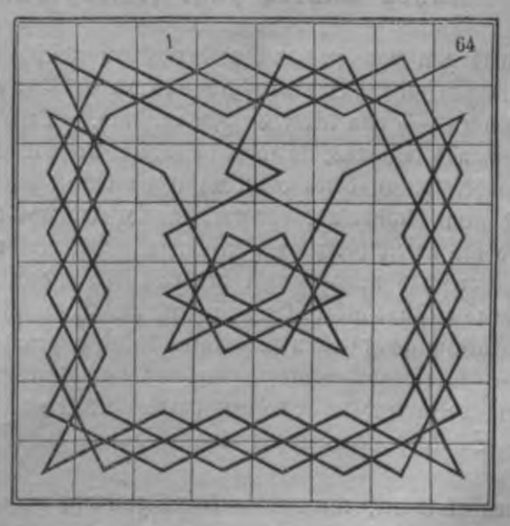

1) Saturs un 2) burtu mihklas usminejums.

1) Es esmu labs un patihkams,
No wiseem laudihm zeenijams;
Ja par daudz mani bruhkesi,
Tad labi wairs nejutisi.
Bet ja ar „l" man' runasi,
Tad mani tà nebruhkesi, —
Tad mihlehs mani bruhweri,
Un pagrabi tiks pilditi.

2) Medus — Ledus.

(Usminejuschi: Jahnis Dundur, J. Freimann, Annete Frey, Adam Sake un A. Bergmann, — Jelgawâ; A. Krischjansohn, Swehtwaldê: Johann Wolmorowitz; Raufmana Ansis un Jehkabs, Pehter Stein, Ansis Stein, Gedert Gahsche, Jahnis Hellmann, Lihse Pink, Anna Pink un Atis Franz, — Leel-Wirzawâ; Jehkab Steinberg, Ogleijâ; P. Reschansky un J. Galwin, — Wahrenbrokâ.)

Basniza un skola.

Tuwakas sinas pahr Leipzigas misiones darba lauku.

(Beigums.)

Wairak pret deenwideem, bet wehl Kaweri grihwas eekschpusê, beidsot wehl diwas leelas pilsehtas japeemin, kurâs muhsu misionei ari sawas stanzijas ir, proti: Tanjore un Tritschinopole. Pehdejai ir lihds 75 tuhkst. eedsihwotaju. Ari schè wisur lepni, stalti elka-deewu nami, ar seltu, dimanteem un ziteem dahrgeem akmeneem bagati isgresnoti, no neskaitameem paganu pulkeem apmekleti! Ak, zik dauds darba tur wehl misionei ir preekschâ, lihds kamehr muhsu Pestitaja dahrgais krusts wisu scho beeso tumsibu buhs uswarejis!

Tanjores pilsehtas un aprinka Lutera tizigai draudsei (1167 dwehseles) misionars Pamperriens ir par ganu likts. Ar preeku no wina wehstulehm waram atskahrst, ka jau weetu weetahm, it ihpaschi paschâ pilsehtâ, kristiga tiziba kà tas Deewa dotais raugs parahdahs, kas warbuht jau drihs wisu paganu mihklu buhs saraudsejis. Pagani jau beeschaki sahk misionaru apmekleht un ar winu apwaizatees. Draudses lozekli tizigi turahs pee Deewa wahrdeem un swehta wakarina, skolas labi teek apmekletas un basnizas nodoschanas riktigi makfatas.

Tritschinopoles draudse ir dauds masaka (241 dwehsele) un darba lauks schè wis naw tahds isdewigs. Misionars Bergstedts pagahjuschâ gadâ schè tikai weenu weenigu paganu ir dabujis kristiht.

Ehrmibas dehl wehl gribu peemineht, ka weenai zitai draudsei schèpat tuwumâ pehrnajâ gadâ weena it sawada luhgschana tika ispildita, proti winas basnizâ tagad benki preeksch sehdeschanas tika eegahdati. Lihds schim schee lautini Deewa wahrdu laikâ, kahjas kà skroderi salikuschi, weenteesigi us plikas grihdas bija sehdejuschi!

II. Tas apgabals Kaweri grihwas seemeła pusê.

Seemeła apgabalâ ir pawisam 5 stanzijas. Schè wisu wairak ta stanzija buhs japeemin, kas leelajâ Madrafas pilsehtâ atrodahs. Madrafai ir pahri par 700 tuhkst. eedsihwotaju, t. i. wairak nekà muhsu Pehterburgai. Kà jau laikam leelajâ andeles pilsehtâ pee juhras krasta, schè laudis no wisu wisadahm sugahm, semehm, mehlehm un tizibahm raibi ir sajaukti. Schè eewehrojam lepno, pehz jaunakahs Eiropas modes glihti apgehrbto Angli, tur dseltaino Kihneeti, kas ar sawahm masahm, schkihbahm azihm un garo bisi it nopeetni sawu zeku staigà, — schè garo, teewo, bahrdaino Arabeeti, galwu un wisu meesu baltâs drehbês eetihtu, tur flaiko, puspliko Indeeti, kura ahda no karstahs deenwidus saules tà ir eededsinata, ka wina poleeretam magonijas kokam ir lihdsiga.

Muhsu misionaram Handmanam, kas Madrafas Lutera tizigai draudsei ir par ganu, schè wis naw weegls darbs. Draudses lozekli dsihwo pa pilsehtu un plati issteeptahm ahrpilsehtahm tahku isklihdinati. Kahrdinaschanas us palaidnibu, lepnibu un nesahtibu pilsehtneekeem, sinams, wisur ir leelakas nekà lauzineekeem. Weenâ ahrpilsehtâ tai jaunai eeriktei, pehz kuras katram draudses lozeklim sawa nodoschana basnizas lahdei jamaksà, stuhrgalwigi pretineeki bija iszehluschees. „Ko gan ta misiones basnizas walde tur masajâ Trankebaras pilsehtâ mums galwas pilsehtneekeem war pawehleht?" tà wini teepigi leelijahs, un misionaram bija gruhts darbs, samusinatos prahtus atkal apmeerinaht un pretineekus pee kahrtibas un paklausibas west. Weena otra ahrpilsehtas draudse schini juku un kildu laikâ itin meerigi bija isturejusees. Tur nupat wineem jauna, smuka, tà nosaukta aufekła basniza bija eeswehtita, un no wisahm pusehm bagatas, labprahtigas dahwanas tika peenestas preeksch schihs basnizas isgresnoschanas. Ari Madrafas pagani jau weetahm sahk atmostees no sawa garigà meega. Kristigas grahmatas teek lasitas, un spredikeem rodahs jo deenas jo wairak klausitaju. Bet kà jau agrak peeminehts, pagani weenumehr ilgi apdomajahs, pirms wini teescham leekahs kristitees.

Tà par peemehru Wülupuramas stanzijâ, kas deenwidus pusê no Madrafas atrodahs, pagahjuschâ gadâ 50 paganu bija peeteikuschees pee kristibas. Wini, sinams, papreeksch ilgaku laiku teek mahziti, — un kas tur pehdigi isnahza? No wiseem 50 tikai 5 bija atlikuschees, kas teescham nahza pee kristischanas. Wisi ziti 45, weens pehz otra, schahda jeb tahda eemesla dehl, bija atkrituschi un us mahjahm aisgahjuschi. Brihscham ari gadahs, ka tahdi, kas pee misionareem kristischanas preekschmahzibâ stahw, no saweem paganu peederigeem ar wiltu jeb ar waru teek atlaupiti un kaut kahdâ tahłâ zeemâ apslehpti, kur neweens winus wairs newar dabuht rokâ.

No tahm zitahm stanzijahm, kas seemeła apgabalâ atrodahs, mas wehrâ leekama ir ko stahstiht.

III. Tas apgabals Kaweri grihwas deenwidus pusê.

Tahs trihs schi apgabala stanzijas ir: Pudakota, Koïmbatura un Madura, — pirmajà widû, otrà pret wakareem, treschà pret deenwideem.

Pudakota, kur Gehrings kà misionars stahw, diwejadâ sinâ ir ne-augligs darba lauks. Pati seme schè ne-isdod tik bagatus augłus, kà zitâs Riht-Indijas pusês. Tàpat ari misiones darbs schè lahga neweizahs. Pagani ewangelijumam turahs preti, draudses skaits ir tikai 200 dwehseła un paganu kristibas schè pagahjuschâ gadâ neweenas paschas naw bijis.

Koïmbaturas draudsei misionars Ouchterlony ir par ganu. Schim nabaga wihram pagahjuschâ gadâ gruhti krusta laiki ir bijuschi. Papreeksch wina ustizigais palihgs, lauku mahzitajs Asirwadams, nomira, tad wina mihłotà laulatà draudsene no Deewa tika aisaizinata, un pehdigi winsch pats tik gruhti saslima, ka nahburgu misionareem bija janahk palihgâ pee draudses apkopschanas. „Behdu wiłni manu dwehseli ir pahrpluhdinajuschi", tà winsch raksta, „bet tomehr ta Kunga roka mani ir turejusi, ka ne-esmu noslihzis." Tagad winsch, paldeews Deewam, jau tik tahłu ir atwesełojees, ka pats pee sawa darba war kertees.

Ta pehdigà un pahr wisahm leelakà draudse atrodahs Maduras apgabalâ. Wina pawisam skaita 1485 dwehseles, un agrak diwâs draudsês bija dalita. Weenai wezais Kremmera tehws bija par ganu, un otrai wina meitas wihrs Sandgrens. Bet kad nu pagahjuschâ gadâ Kremmers misionaru wezakà amatâ tika eewehlehts, un kà basnizas waldes preekschneeks us Trankebaru pahrzelts, tad Sandgrens nu tagad weenspats us weetas ir palizis. Lai gan pehrnajâ gadâ schè diwas masakas palihga basnizas tika eeswehtitas, tomehr tanî leelajâ Maduras apgabalâ wehl dauds basnizu un skolu truhkst. Misionei schè wehl leels un, kà leekahs, isdewigs un zeribas pilns sehjas lauks buhtu preekschâ. Jo schè tik dauds elka-deewu namu ne-atrodahs, kà wairak us seemełeem, un tamdehł ari dauds masak braminu, kas jau wisur misionei ir tee niknakee pretineeki, scho apgabalu apdsihwo.

Tà tad us wisu Tamułu semi, un it ihpaschi us Maduras apgabalu luhkojotees, muhsu Pestitaja wahrds mums eenahk prahtâ, ko Winsch us saweem mahzekłeem ir sazijis: „Płaujamà gan dauds, bet mas płahweju". Tapehz ari, schihs sinas pabeiguschi, no wisas sirds Deewu lai tà luhdsam:

„Ak, suhti strahdneekus, dod rokas!" —
Tà pats mums luhgtees esi mahzijis. —
Tew luhdsam, muhsu zeli lokahs
Preeksch tew pasemigi, Kungs debesîs.
Ak, klausi, sawus łaudis paklausi
Un sak': „lai noteek jums, kà luhguschi!"

Suht' sawu wahrd' ar leelu pulku,
Kas kalpo tew un tawâ spehkâ stahw; —
Apgaismo, kas to wahrdu tulko,
Lauf' puschu wella walstibu un nahw'.
Kà pulkstens lai taws wahrds zaur pasaul' skan
Un jaunu swehtdeen' tukšnesî eeswan'!

(Widz. dz. gr. 753, 3. un 4.) H. A.

Pastahwiba.

Kahds bihbełu pahrdewejs jeb kolporteeris, Monsalwatje wahrdâ, peedahwaja kahdam bagatam namneekam bihbeli. „Ak," namneeks sazija, „es Juhs pasihstu, — Juhs esseet flikts zilweks." — „To sinu", otrais atbildeja; „jo ilgak, jo wairak to pee sewis nomanu. Schi grahmata mani mahzija, sewi pasihtees un mekleht grehzineeku Pestitaju." — Wihrs winam nełahwa tahłak runaht, un isgruhda to pa durwihm ahrâ. Otrâ deenâ winsch atkal gahja pee ta wihra ar to paschu peedahwaschanu, — bet dabuja smagu płauku. Treschâ deenâ winam wehl sliktaki klahjahs, — tomehr winsch ne-apnizis 14 deenas tur gahja, bihbeli peesolidams; bet nu ari dabuja tik smagus siteenus, ka waijadseja daschas deenas us gultas guleht. Kad atspirga, dabuja sinaht, ka ta wihra laulatà draudsene esot slima. Kahdâ deenâ winsch to wihru satikahs us eelas, un tam atkal no jauna bihbeli peedahwaja, sazidams: „Deewa wahrds mani eepreezinaja, un eepreezinahs ari Juhs behdâs." — Wihrs, gribedams no schahda usmahzeja atswabinatees, nopirka bihbeli. Pehz peezahm deenahm winsch eet pee bihbełu pahrdeweja un luhdsahs, asaras raudadams, lai peedodot, ka tam pahri darijis; winsch esot no bihbeles sawai seewai lasijis preekschâ, un nu abi pahrleezinajuschees no Deewa wahrdu swehtibas. Pehdigi winsch wehl luhdsa: „Apsoleet man to weenu leetu: ja wehl kahdam breesmigam, zeetsirdigam zilwekam 14 reisas bihbeli peedahwajeet, tad eita ari wehl peezpadsmito reisu. A. Kalk.

Labdariba.

Reis Mahrtinsch Luters kopâ ar sawu draugu Jonas'u brauza pa zeku. Teem peeskrehja kahds nabags, un pee rateem peekehrees, luhdsa dahwanas. Luters ahtri grahba kabatâ, un tur kahdus graschus atradis, tos eesweeda nabagam. Turpretim Jonas ilgi gramstijahs pa kabatahm, kamehr iswilka trihs graschu gabalu, un to no wisahm pusehm apskatijis, beidsot lehnam eedewa luhdsejam. Kad kahdu gabalu klusam bija braukuschi, Jonas sazija: „Kas sin, kur Deews man to atlihdsinahs, waj schè, waj winâ pasaulê?" — Luters sahka smeetees un atbildeja: „Mihłais daktera kungs! Waj Juhs tos wahrdus esseet aismirsuschi: Preezigu deweju Deews mihło? — Kas dahwanu dod pełnas dehł, tas sawu algu jau ir pasaudejis." — Jonas nosarka, — waj nu ais kauna, waj ari no-eijoschas saules stars to apspihdeja. — Ihsts labdaris palihds un dod dahwanu, kur ween war, ahtri, preezigi, bagatigi un bes pasch'labuma kahroschanas. Deews leek saulei spihdeht pahr łauneem un labeem, un leek leetum liht pahr taisneem un netaisneem. — Eij un dari tàpat! D.

Waj luhdsi Deewu?

Kahda deenesta meita tapa reis prasita, waj wina luhds Deewu. — Domaju gan, ka luhdsu, schi atbildeja. Rihtôs, kad no meega usmostos, tad luhdsos: „Kungs, usmodini mani no grehku meega." — Kad drehbes apgehrbju: „Kungs, apgehrb mani sawâs taisnibas drehbês." — Kad muti masgaju: „Kungs, masgà mani labi no maneem grehkeem, un schkihsti mani no maneem noseegumeem!" — Kad uguni uskuru: „Kungs, uspuht sawa swehta Gara leesmu manâ sirdî un dwehselê." — Kad ehdu: „Kungs, atspirdsini manu dwehseli ar swehta ewangelijuma debess mannu." — Mihłais lasitajs, waj schi ari Tawa luhgschana? A. Kalk.

Semkopiba un saimneeziba.

Kahds wahrds pahr semkopibu.

(Beigums.)

Pławas gan war ezeht ar kaut kuru katru ezeschu, bet wislabaki der tahs tà sauktahs „Beemeeschu pławu ezeschas"; schihs ir no dselses ween, — gan leelakas, gan masakas. Tahs tapehz ir pee pławu ezeschanas teizamas, tamdehł ka tahs ir no wairak dselsš płaudineem sa-ahketas, un katrâ płaudinâ ir pa trim tapinahm, zaur ko tahs beeschi semi skrahpè un, sawstarpigas lozischanahs dehł, ne buht nelehkà, kà tas noteek pee zitahm ezeschahm. Bet pee axamahs semes atkal schihs ezeschas nemas newar bruhkeht. Tamdehł masam saimneekam tahdas ezeschas atkal likfees par dahrgu. Tomehr kad nu eewehrojam, ka katram amatneekam pee ikkatra darba ir preeksch tam derigi eerotschi, — kalab tad semkopim, tam grunts amatneekam, waijadsetu tahdu sawâ weetâ truhkt, ar ko war darbu ahtraki un labaki pastrahdaht? — Semkopji, eewehrojeet Angłu sakamu wahrdu: „Laiks ir nauda!"

Pławahm ir ari, tàpat kà laukeem, grahwju waijadsigs, lai semakâs weetâs uhdens nesakrahjahs un pławas ne-issuht, waj pat muklajs ne-eetaisahs. Grahwju semes war leelakâs tupâs samest, ko ar wirzu, sodrejeem, kalkeem, pelneem, mergeli, waj atkal ar sehtu mehsleem war sajaukt, un pehz isruhgschanas us semi, wislabaki tur, kur suhnas aug, isklihdinaht. Pilnigi jau peeteek, kad semes nahk 1—1½ zellas beesi. Pehz isklihdinaschanas waijaga apseht semjoto gabalu ar sahku seedeem, kas tihri no nesahku sehklahm. Bet pawisam ir derigi, kad tahdas semes sagahsch kahdâ bedrê, un tad ar ateijamo weetu iskahrnijumeem tahs smalki sajauz. Tahdâ wihsê semkopis sagahdasees ne ween wislabakos pławu mehslus, bet wehl ari buhs eekrahjees augligu puhschna semi, bes kuras nemas pee augku koku stahdischanas un lezekku taisischanas pawasar' newar istikt. Preeksch pławahm ir wehl slaweni, kad gipsu un salpeteri eekaisa pa starpahm.

Bet pawisam, zik tik ween eespehjams, ir jarauga, ari pławas ar kreetneem mehsleem mehslot. Smalki sirgu mehsli ir preeksch pławahm tee teizamakee. Ir zuhku mehsli buhtu pławahm derigi, ja tik tanîs ne-augtu daschadas nesahles. Turpreti gowju mehsli ir jasargahs us pławahm gahst, jo tanîs łoti dauds nesahku sehklu rodahs, kà par peemehru sunu burkani, sirgu skahbenes, balandas u. t. t., kas wehlaki labo sahli gluschi nomahz; ari wirza no gowju stalleem tàpat skahdiga. Ja minetee mehsli buhtu us pławahm jagahsch, tad tos waijaga samest kahpelê, lai nesahku sehklas sapuhst. Wisu droschakee pławu mehsli schai sinâ ir komposts, kas no kreetnahm dałahm samaisihts. Pławas ir ari łoti pateizigas, kad tahm nokaisa pa wirsu kartufeku lukstus, saskahdejuschahs pelus, sahgu skaidas, koku lapas, un pat nederigus salmus.

Pławas war mehslot pawasar', tik-ko sneegs no-eet, — bet wislabak tahda mehsloschana ir ruden' Oktobera mehnesî, un wehl labaki ir, ja atahku nedomà płaut, kad mehslo tuhlit pehz seena nowahkschanas. Zaur to aissargà pławu no saules isdedsinaschanas, kas pławahm wehl jo kaitigaka, nekà seemas leelahs plikfalas. Ihpaschi leijas pławahm wasaras mehsloschana łoti nahk par labu; jo zaur wasar' gahsteem mehsleem sahle isaug zauri, un tà saista mehslus, ka tos newar pawasaras uhdeni aispludinaht. — Tà mehslotas pławas isdod 10—12 birkawu seena no puhra-weetas; tas buhtu naudâ, pehz mehrenas seena zenas, 50—60 rubłu no puhra-weetas, bes atahla, no kura droschi pee treknahm pławahm tizams, ka atlihdsinahs semkopim tahs wasaras darbu. Un kur tad nu wehl preeks buhs semkopim pahr treknajeem lopeem, kas tam, treknu baribu ehdot, ari atmetihs sawu labumu.

Turpmak ari wehl rakstischu pahr zitahm semkopibas dałahm.

Sehrons.

Tschili-salpeteris.

Tagad, kur seemas sehjas seemu pahrzeetuschas, un kur wasaras sehjas laiks jau atkal pee durwihm, nebuhs weltigi, kad pahr scheem skunsts jeb mahksłas mehsleem drusku ko ussihmejam. No kam muhsu kustoni usturahs un kahda bariba teem wisderigaka, naw gruhti isspreest, jo redsam, kahdu baribu tee wislabaki ehd un no kahdas baribas tee ari wisu labaki peenemahs meesâs, mundri aug un tahłak pilnigi attihstahs; turpretim ar augeem tas ir pawisam zitadi. Schè ir gruhti to noskahrst. Augeem derigahs baribas weelas preeksch pilnigas turpmakas augschanas un attihstischanahs mehs tik weenigi un skaidraki waram issinaht zaur ismekleschanu un ismehginajumeem. — Ja mehs kahdu augli, waj ari graudu sadedsinam, tad beigâs atleekahs tikai masa pelnu kopina. Scho atlikumu nosauzam par mineraliskahm dałahm, un to, kas zaur degschanu isgaisusi, atkal par organiskahm dałahm. Organiskahs dałas augi pa leelakai dałai nem is gaisa; turpreti mineraliskahs dałas tee eesuhz jeb usnem weenigi no semes. Tschili-salpeteris, jeb ari natron-salpeteris, ir sahls, kura sastahw is slahpekła, natrona un skahbekła weelahm. Schi sahls ir wisbagataki atronama Tschiles walstî, Deenwidus-Amerikâ, pehz kuras tad wina ari top tà nosaukta. Tschili-salpeteris ir łoti ahtri kuhstoscha sahls, kura axumu semes wirskahrtâ kahdu laiku top satureta un usnemta, un tad weegli no leetus dsilak semê eeskalota. Tschili-salpeteris tamdehł der wiswairak kà galwas mehsli pawasarâ us wahjahm rudsu waj kweeschu sehjahm; bet jau laiku un ne wisai wehlu tas ja-issehj, jo zitadi gan rodahs dauds salmu, bet mas rasmas graudôs. Turpreti nekad rudenî tas naw ja-iskaisa, jo tad nekahdi labi panahkumi naw zerami. — Simts mahrzinâs laba, tihra Tschili-salpetera atrodahs schahdas dałas: tihra, augeem deriga slahpekła 15 mahrzinas; augeem deriga natrona 30 mahrzinas; skahbekła, kas ar to sahli saweenots, 40 mahzinas, un semju sastahwa dału 15 mahrzinas. — Ahtrà palihdseschana jeb usspirdsinaschana pee augu attihstischanahs sastahw wiswairak eeksch tam, ka Tschili-salpeteris leelaku dału gatawa, kuhstoscha un isgaischa amonjaka pilnigi satur, kas tad no stahdeem, kureem winsch top pasneegts, tuhlit top usnemts kà gatawa, spehziga bariba. Łoti derigi un waijadsigi ir, kad schos skunsts mehslus łoti smalkus eegahdajahs, un tad, ar smalkahm purwa semehm samaisitus, issehj us sehjahm, kà ari us pławahm. Augeem tamdehł schee minetee skunsts mehsli derigi, ka winôs atrodahs tahs wisu dahrgakahs un spehzigakahs mehslu weelas, proti slahpeklis un skahbeklis, kuras semkopim pee mehsloschanas nepeezeeschamas. Semei, kura nabadsiga ar stahdu audsinadamahm weelahm, wini nespehs nekahda labuma sneegt, jo wini tikai wisu wairak satura slahpekli, un to ween semei bagatigi dahwà; bet zitahm wisahm sastahwa dałahm waijaga atrastees semê, jeb us zitadu wihsi gahdaht, kas winai peewest.

(Turpmak beigums.)

Дозволено цензурою. Рига, 25-го Марта 1884. г.

Latw. Awischu redaktors: W. Peitan.

Drukahts pee J. W. Steffenhagena un dehla.